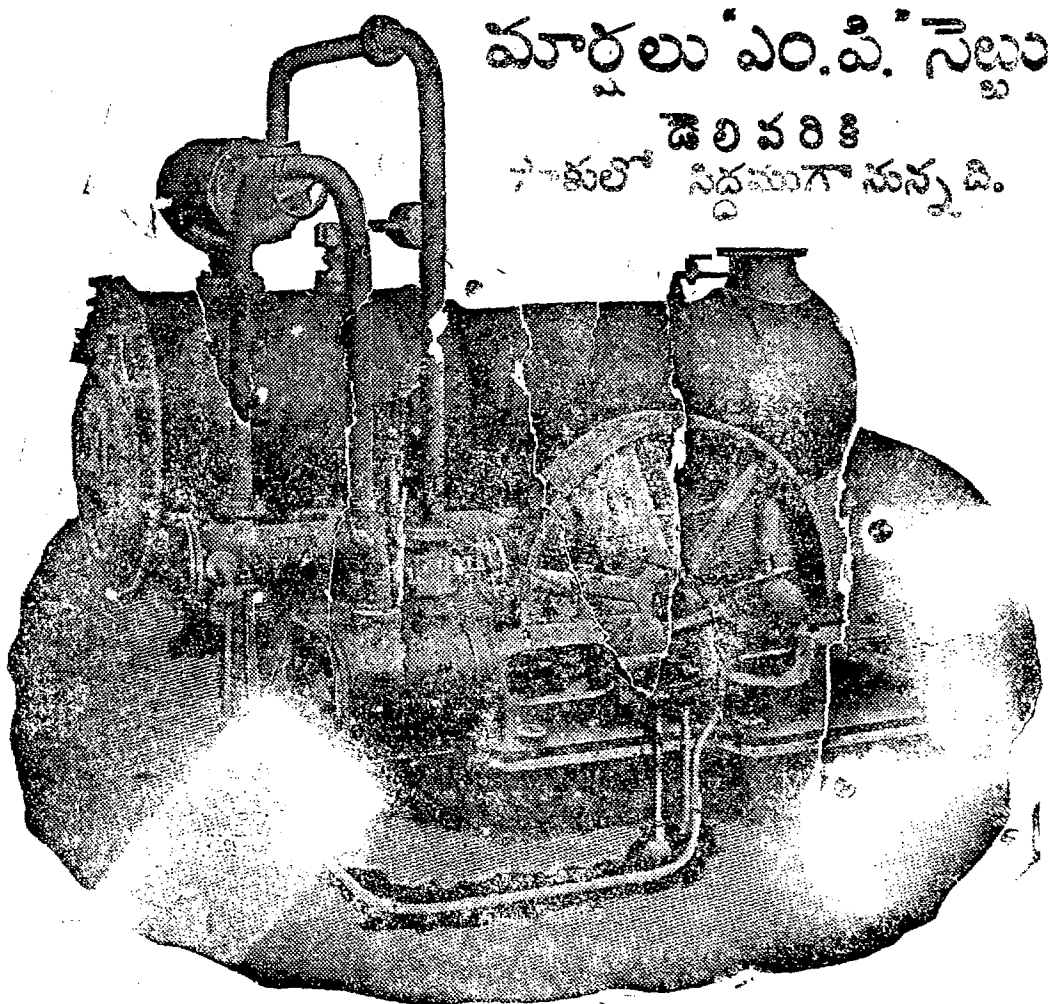

310086 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8. } డిసెంబరు 1921 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 25 తేది మంగళవారం } No. 169.
సంపుటము. ౮ } మధ్యతీనాడు పత్రిక ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ శాసనము. } సంచిక. ౧౬౯

మార్వలు 'ఎం.పి.' నెట్టు

డెలివరీకి
సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వైవింగు మొదలగువాటిలో పయిన ఉండునది మార్వలు 'ఎం.పి.' మార్టి నెట్టు యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునామాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను.

మార్వలు నన్ను & కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కార్యాలయం: బెజవాడ, తంజావూరు. నెం. 9, నెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పిలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర ఏవిధమైన నొప్పిలను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి సంత మాత్రమున నయమగును. సులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహనితైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

తామరతైలము

డబ్బి 1-కి 0-6-0

నండ్లపొడి

డబ్బి 1-కి 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి - మదరాసు.

ముఖ్య గమనింపు.

యోగ్యతావ్రతములు 2942

(8) కాశిలోనుండు, దుర్గా మెడికల్ హాల్ వారి బహు మూల్యవారికి నాకు అత్యద్భుతమైన గుణము నిచ్చినది. ఇప్పుడు నా కాన్వాధి లేదు. ఇందుకై కాశికి నేను నా కృతజ్ఞతా పూర్వకమైన కందనములు చేయుచున్నాను.

బొంబాయి } కె. జాన్ సన్,
28-8-20 } రిటైర్డ్ మింఘస్ డెఫుటీ కలెక్టరు

ఇదే మంచి నమయము

నీమకమలాల పుష్పరాగముల కెంపుల బం గారునగులున్న వెల సరసముగాను వని శుద్ధముగాను దొరుకును. ఒకసారి కొనిచూడండి.

కోటా మునిరత్నం కెట్టి అండు సన్ను, 8078 217, వైసాబజారు - మదరాసు.

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు-

తక్షణమే

ప్రాసిన రసాలు ఖర్చులు కూడను అనేకీంచక ఇప్పుడు

ఒక ప్రతి "కామశాస్త్రము" కంః

త్వరపడుడు!

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్

ఆరంభింపగా యావత్ ప్రాంతమున, 38, 'C' Co., ayapuram, Madras.

రాజమహేంద్రవరము

15 అక్టోబరు 1921 సం॥రం తేదీన రాజమహేంద్రవర మ్యునిసిపల్ థవనమందు గోదావరిజిల్లా క్వార్టెసు సాధారణ సంఘసభ్యుల సభ సమావేశమయ్యెను. సుమారు 40 మంది సభ్యులు సభ నలంకరించి యీ దిగువతీర్మానము గావించిరి.

మ॥ రా॥ శ్రీ గునుపూడి కామోజీరావు పంతులుగారు సంయుక్త కార్యదర్శిగా నియోగింపబడిరి. 19 గురు సభ్యులతో గూడిన ప్రత్యేక కార్యనిర్వాహకసభ యేర్పాటు చేయబడెను. తాలూకా క్వార్టెసుకమిటీల గత ఆదాయవ్యయపట్టికల పరిమాయట, క్రొత్త ఆదాయవ్యయపట్టికల నిర్ణయించుట, ఇక మీద ప్రచారములు చేయవలసిన కార్యనిర్వాహక నిరూపించుట మొదలైన యంశములపై ప్రత్యేక కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి తీర్మానమునకు పదిలివేయబడెను. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ జాతీయోపసంఘ సభ్యులగు శ్రీ సతీపులుగు రత్నలక్ష్మీనర్సమంబ గారు తమసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చుటచే నామెస్థానే గోదావరి మండలము తరఫున దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు సభ్యురాలుగా నెన్నుకొనబడిరి.

ది 15 అక్టోబరు కనివారము సాయంకాలము చింతామణి నాటికకాలయందు శ్రీల ప్రత్యేకసభ గావించబడి, యందు దువ్వూరిసుబ్బయ్యగారు గంభీరపద్యము గావించి తనవాడే నైపుణ్యముచే సహాయ నిరాకరణోద్యమము పురాణోత్సాహముతో సుమన్వయించి ప్రస్తుతపరిస్థితులు వెల్లడించిరి. వందల కొలది శ్రీలు భిక్షువులవలన ధరించి నగరంజీర్ణముగావించి సభ నలంకరించిరి. ఈ సభయందు కరాచీతీర్మానము తిరిగి బలపఱచుడెను. అంద నేక శ్రీలు తమసమృద్ధిని బెలుపుచు సంతకములు జేసిరి.

16 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము మరాశ్రీటంగు టూరి ప్రకాశం పంతులుగారి యధిపత్యముక్రింద పార్లమెంటు మైదానమందు నోక గొప్ప పోరపరీక్షనసభ గావించబడియో ఈసభయందు వేనవేల పాల్గొని కరాచీతీర్మానము అనగాగమ్మ మెంటు సివిల్ మిలిటరీ శాఖలనీ ఉద్యోగులందరు అందుజరుగు వాటు గలవారు ముఖ్యముగ తమపదవులందుండుట ప్రస్తుతదేశపరిస్థితుల ననుసరించి గౌరవహీనముగ నెంచి వెంటనే రాజీనామా నిచ్చి స్వేచ్ఛగ బ్రతుకుటల్ని కోరకలెననెడి యభిప్రాయములతో గూడిన తీర్మానమును తమసంతకములతో బలపఱచిరి. ఈతీర్మానమె 19 రోజులక్రితము చింతామణినాటికకాలయందు బ్ర॥శ్రీ॥ సా॥ అమృతరామయ్యగారి ఆధిపత్యముక్రింద గూడినసభయందు ఆమోదింపబడెను. ఆనాడు వర్షముగానుండుటచే కొద్దిమందిపౌరుషుమూల్రమే చేరి యాతీర్మానమును తమసంతకములతో బలపఱచిరి. 16 వ తేదీసభయందు దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు గావించిన ప్రబోధమునకు సేవ జేసెను. ఆమె వాక్కుధోరము, గాఢసపుష్టితోగూడిన పురాణజ్ఞోకపఠము సభ్యులను స్తంభింపజేసి, క్రొత్తల హృదయములను గాంధీయహత్యుని సహాయనిరాకరణోద్యమము, స్వరాజ్యసమస్య ప్రత్యేకముగ నాంధ్రశ్రీలచేత మోక్షముజేయటకు సునిధిపై ముచ్చట్లు గన్నట్టెను.

ఆరోగ్యమార్గము

శ్రీగొంది మహాత్మ పరిశీలము

విషయసూచి :- మొదటిభాగము: 1 ఆరోగ్య సహకారము, 2 శరీరము, 3 గాత్ర, 4 నీశ, 5 ఆహారము, 6 ఆహార నియమము, 7 వ్యాయామము, 8 దుస్తులు, 9 సంభోగ నియమము.

రెండవభాగము :- అధ్యాత్మము: 1 వాయుచికిత్స 2 జలచికిత్స 3 వట్టిచికిత్స, 4 జ్వరమువారి నివారణము, 5 నల బద్ధము, జిగురుచికిత్సములు, మొదలగునవి, 6 అంటురోగములు-మశూచికము, 7 ఇతిర అంటురోగములు, 8 గర్భము-ప్రసవము, 9 శిశుపోషణము, 10 ప్రమాదములు, నీటి గండము, 11 కాల్యులు, బొబ్బలు, 12 పాముకాటు 13 తేలుకుట్టు మొదలైనవి, 14 ఉపసంహరము.

ఆంధ్రీకరణము గూడూరి రామచంద్రరావు గారిచే ప్రకటితము అచ్చులో నున్నది అతిశ్రీఘ్రముగ వెలుగుడును. వెల 0 8-0

ఇందున్న వచ్చులాభము దత్తమండలములలో కలవు నివారణకును రాష్ట్రములు-మగ్గములకును వినియోగించబడును. వలయువారు వెంటనే యీ దిగువదిరునామాకు వ్రాయవలెను. "నేహానంధము, గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా"

వృత్తికంఠుడును చదువదగిన గ్రంథములు

- (1) ఆంగ్లేయసామ్రాజ్యచరిత్రము:- ప్రపంచములో పాతికభాగమును ఆంగ్లేయు లెట్లు సంపాదించిరో తెలుపు గ్రంథము రూ॥ 1-4-0. (3201)
- (2) ఆర్థశాస్త్రము:- మన దేశమున దరిద్రతాధ ఆధికముగ నుండుటకు కారణముల తెలుపుచు విశ్వవ్యాప్త మభివృద్ధి యగుటకు మార్గముల నూచించు గ్రంథము రూ॥ 1-4-0 ఈ రెండు పుస్తకము లేక కాలమున కొనువారికి పోస్టు భర్తు లుండవు. వలయువారు గ్రంథకర్త యగు మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య, ఎం. ఏ. చరిత్రోపన్యాసకులు, మహారాజానారి కాళేశి, విజయనగరం అని వ్రాయవలెను.

ఇకను శస్త్రముక రలేదు.

శ్రీ దక్షిణపల్లూరు, ఉయ్యూరు (యన్టీ) సంస్థానాధిపతులకే పోషింపబడుచున్న శేటిపు డాక్టరు అబ్దుల్ అజీసు సాహెబుచే సుప్రసిద్ధముగా తయారుచేయబడి అనేకయోగ్యతాపత్రములు డెడలిన మందుల వివరము:-

- 1. సిల్వరు పప్పుడరు:- ఇది రాచపుండ్లు, మేనారణములు, సుఖసంబంధమైన రణములు, తుపాకిబెబ్బలు మున్ను. శరీరములో చిక్కుకున్న తుపాకిగుండ్లు, గాజు ముక్కలు, యినపముక్కలు వగైరాలు ఆపరేషను లేకనే బయటికి తీయుటకు పనికివచ్చును. కత్తిపోట్లు వగైరాలున్న, గోరుముట్లు, తామర, కణుపుకెప్ప, గజ్జి, కర్పాశి, మదను మూలబవగైరాలు, ఆమోఘముగా వుడురును. యావత్తు జీవ జంతువులకు గాయములకు, జబ్బులకు పనికివచ్చును.

వెల తులం 1-కి రు 5-0-0.

ఒక కేసుకు పావుతులంమందు శరీరపోషక.

- 2. సిల్వరు లోషను:- ఇది నోటిపూత, కాలినపుండ్లు, రక్తనాళములనుండి కాయున్న రక్తము నాపుటకును పువయోగించును. గనేరియాను మాన్యుటలో దీనికి మించిన మందు లేదని వాడుకవలన మీకే తెలియగలదు.

వెల 1 అవున్సు బుడ్డి రు 1-0-0.

- 3. వాముకాటుకుమందు:- బుడ్డి 1-కి రు 1.

- 4. కాభియూల్ సులేమా:- ఇది యనాని కాయము ప్రకారముగా తయారుచేయబడినది. ఇది కండ్లు యెరుపు, నీరకారుట, దురద, కండ్లకలక, యెండ చూడలేకుండుట మొదలైన యావత్తు కండ్ల జబ్బులకు వ్యభిచారిధము. బుడ్డి 1-కి వెల రు 0.8-0.

- 5 కలరామూత్రాలు:- i. మాత్రము 25 గల డబ్బీ 1-కి వెల రు 1-0-0. ii. తేజాబీధరాకు అవున్సు సీసా రు 0.8-0. ఇది కలరావగైరా యావత్తు విరోచనములు, వాంతులు వగైరాలకు ఆమోఘముగా పనిచేయును.

- 6. పార్శవునొప్పి వగైరా యావత్తు నొప్పిలకు మందు:- వెల సీసా 1-కి రు 0.8-0.

వై నుదహరించిన మందు లన్నియు బర్మా, వై నాదేశముల డాక్టరు పుంగీ అను ఒక మహామహునివలన కనిపెట్టబడినవి.

ఇకను వివరములు గోరువారు యాక్రిండి చిరునామాకు వ్రాసిన బడయగలరు. వై నుదహరించిన మందులు పువయోగించువిధము, అనుపానములు మందు పంపునపుడు తెలుపబడును.

Abdul Aziz Sahib, Native Doctor South Vallur and Vuyyur Estates Thota-Vallur, Kistna District

తెనుగు సివిల్ ప్రొజీడర్ కోడ్ రూ 5 కిమినల్ ప్రొజీడర్ కోడ్ 6 Chitale's Indian Digest 1909-1921; 4 Volumes Rs. 35 వికోరియా డిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు.

శివామితలెము

తలంటుకు మేలైవడి. మెదటికి బలము. కండ్లరోగమును పోగొట్టును. వెల 6 డౌన్సుల బుడ్డి రూ 1. మొత్తముగా కొనువారికి మంచి కమీషను. విశ్వనాథం సుబ్బరామవైద్య ఆయుర్వేదోపసభ భవనము, (8175) కోపూరు. (నెల్లూరుజిల్లా)

చ్యవనప్రాశ్యలేహ్యము

చంక సంహిత - రసాయనప్రకరణము చ్యవన ప్రాశ్య లేహ్యము బలము నిచ్చును. కాస, క్యాసరోగములలో మహావిధము. స్వరభంగమును పోగొట్టును. క్యాసరోగములలో ఉండే రోగములను పోగొట్టి వాటికి బలము గలిగించును. వ్యాధిరోగమును పోగొట్టి బలముగలిగించును. వాతరక్తము (అనగా మోకాళ్ళ) మోదను, మోచేతులమోదను పుట్టినమచ్చలు, పొట్టులు) పోగొట్టును. (చంగళ) చ్యవన ప్రాశ్య లేహ్యము మూత్రములనుండి రోమములను పోగొట్టి, మూత్రమును శుభ్రపరుచును. చ్యవనప్రాశ్య లేహ్యము శుక్రములనుండి రోమమును పోగొట్టి ధాతువృద్ధిని గలిగించును. చ్యవనప్రాశ్య లేహ్యము ఊడించినవారలకు పుష్టినిచ్చును. గాయముచేత కృశించినవారలకు బలము గలిగించును. వృద్ధులయొక్క ముసలికనమును పోగొట్టి నవయౌవనము నిచ్చును. బాల్యము శరీరము పుష్టిని గలిగించును.

చ్యవనప్రాశ్య లేహ్యము - రసాయనము. వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధరలు.

10 తులముల వెల రూ 1. 40 తులముల వెల రూ 3.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ, ఎం. బి. సి. యం. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్

19 హాన్స్ రోడ్డు మాంటూరోడ్డు మదరాసు.

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

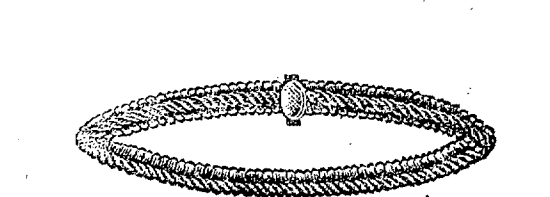
భూతభిష్యద్వర్తమానములు

ఒక సంవత్సరమునకు వివరముగా జాతకము వ్రాయుటకు	రు. 2-8-0
సామదాయకముగ జీవితమంతయు వివరముగా ముఖ్యాంశములతో వ్రాయుటకు	3-8-0
సంతానకశత్రు, ఆయుర్దాయఖయము ఇతన ఋణవిషయములు వివరము ఒక భావము వ్రాయుటకు	2-8-0
5 సంవత్సరములు జాతకము ద్వారాభావము లలోను జ్యోతిర్విశోధిని యను గ్రంథముచితము	5-4-0
విడిగ్రంథము	0-2-0

(పోస్టుకర్పణ యందుతో కలసియున్నది.)

(3123) వి. వి. ఆర్. శర్మ, కాకినాడ.

బంగారు గట్టిగొలుసు

నవరసబంగారుతో నిండానాణ్యముగా తయారుచేసిన శేటి గట్టిగొలుసులు జత 1-కి తూనిక మూడు సవరాలు మొదలు 10 సవరాల వరకు కూడ యుండును. కూలి జత 1-కి రూ 12-0-0. ఇదేసమానా యిదే తూకములతో బోలు గొలుసులు కావలసినా తయారుచేసెదము. కూలి జత 1-కి 12-0-0.

ఇండియన్ జ్యువెలరి మార్కు, పోస్టుబాక్సు నెం 40, బెంగుళూరు సిటీ.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

కార్యనిర్వాహక వర్గము

20-10-50 వ తేదీన ఆనంతపురములో సమావేశమై గావించిన తీర్మానములు:-

1. హాజరు:- శ్రీ దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు గారు, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు, ఓరుగంటి వెంకట సుబ్బయ్యగారు, తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు, ఆనంతగిరి శేఖర వార్యకవిగారు, కోట్ల శ్రీనివాసాచార్యులుగారు.

తీర్మానములు

1. బొంబాయిలో ఆక్టోబరు 15వ తేదీన కాంగ్రెసువర్కింగు కమిటీవారు జేసిన 1 వ తీర్మానము (ప్రభుత్వోద్యోగముల విస్తరణను) నిరసన వారు ఆహ్వానించుచు ఆంధ్రదేశములోని కాంగ్రెసుసంఘములన్నియు సీతీర్మానమును ప్రజలకు విపులముగా తెలియజేసి యంగీకరించినవారిచేత సంతకములు చేయించి రాష్ట్రసంఘమునకు ప్రతీకలకును తెలుపవలెనని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

2. ఇప్పటికి ఖాళీగానున్న స్థానములకు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులుగా నుండగలవారు ఈనెల 30 వ తేదీలోపల తమదరఖాస్తులను ఆయాజిల్లాసంఘములకు పంపవచ్చును. అటుతరువాత వచ్చినదరఖాస్తు లంగీకరింపబడవు. సరియైన దరఖాస్తులను 1-11 నవంబరున కాన్వెన్షన్లకు ప్రకటించవలయును. త్రోసివేయబడిన దరఖాస్తుదారులు తమ ఆశ్చర్యాలను తమతమ జిల్లాసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారికి నవంబరు 5 వ తేదీన తెలుపుకొనవలెను. కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు నవంబరు 2 వ తేదీలోపల ఆశ్చర్యాల సరిష్కరించి పూర్తియైన యభ్యర్థుల జాబితాను ప్రకటించవలెను.

ఎన్నికలనుగూర్చిన తీర్మాన నిబంధనలన్నియు అమలులో నుండును.

3. ఆంధ్రులకు అహమ్మదాబాదులో భోజనవిషయమై తగినయేర్పాట్లు ప్రత్యేకముగ చేయించవలెననియు నీయేర్పాట్లు చేయుటకుగాను పి. వి. కృష్ణ, దుగ్గిరాల రాఘవచంద్రచౌదరి కే. నాగేశ్వరరావు, భా. సుబ్బరామయ్యగారి లుపసంఘముగా నుండునట్లు తీర్మానించడమైనది.

4. శ్రీయత భో. పట్టాభిసీతారామయ్యగారు 10-10-50 తేదీన వ్రాసిన లేఖ చదువబడినది. 10 వ సెప్టెంబరునుండి చేసిన పనికి తూర్పుకృష్ణాసంఘమువారే శ్రీ చెఱుకువాడ నరసింహము గారికి తీర్థము వగైరా ఖర్చు నీయవలసివదిగా ని సభవారు కోరుచున్నారు.

5. ఈక్రింద పేర్కొనబడినవారు గౌరవప్రచారకులుగ రాష్ట్ర మొత్తముమీద పనిచేయుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు. (1) కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు, (2) అభిలభారత సంఘములోనున్న ఆంధ్రదేశ ప్రతినిధులు, (3) కందుల వీరరాఘవస్వామినాయుడుగారు, ఆయ్యచేతర కార్యకర్తరావుగారు, ముట్లూరి కృష్ణరావుగారు, శరణు రామస్వామిచౌదరిగారు, కానూరి వెంకటరామయ్యగారు, శేఖరాజు హనుమంతరావుగారు, మాధవపెద్ది హనుమంతరావుగారు, మహమ్మదు రజాఖాన్ సాహెబుగారు, ఎల్లెని సుబ్రహ్మణ్యముగారు, గానాల రామమూర్తిగారు, గజపతి రామచంద్రరావుగారు, కుమ్మరూరి లక్ష్మీనారాయణగారు, అంజెవయ్యగారు, చింతమనేని భావయ్యగారు, నడింపల్లి నరసింహారావుగారు, శిషానాథీ సోమయాజులుగారు, కన్నెగంటి న్యూనారాయణగారు, అమంజెర్ల కృష్ణరావుగారు, ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారు, (4) బజాజినిధినుండి సహాయముపొందుచున్న న్యాయవాదులు, (5) ఈ సంఘకార్యస్థానమునుండి కోరబడి ప్రచారము జరుపునపుడు మౌనమే వైవాళికి ఖర్చు లీయబడును.

ఆంధ్రరాష్ట్రములోని జిల్లాసంఘములకు సప్లయచేయు కొరకు ఒక ఖర్చు డిపోను పెట్టుటకు తీర్మానించడమైనది. అభిలభారత సంఘమునుండి 10 వేల రూపాయలు (అంతగాని కొంతగాని) విరాళముగా వచ్చినపుడు అందులోనుండి హెచ్చుమొత్తము ఖర్చుచేయుట కి సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

6. కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులు గాని, అభిలభారత మందిరీ, యాద్రప్రతినిధులు గాని కారాగృహనిర్బంధిత లైనపుడు గాని రాజీనామా యిచ్చినపుడుగాని మఱి యితర విధముల భాగి అయినపుడుగాని, ఆ స్థానములను తాత్కాలికముగ ఎన్నిక మూలమున ఈ కార్యనిర్వాహక వర్గమువారే భర్తీ చేయవచ్చును. శ్రీ దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు, కోటిగిరి

వేంకటకృష్ణారావుగారును నిర్బంధితులైనందున వారి స్థానముల శ్రీ టంగుటూరి ప్రకాశంగారిని శ్రీ సి. వి. రంగం శ్రీనిగారిని యీ సభవారు ఎన్నుకొనడమైనది.

7. మలబారు సహాయనిధి:- రూ. 1000 / యిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

8. దేశభక్త వెంకటప్పయ్యపంతులుగారిలో రాష్ట్రములో సంచారము చేయునపుడును, అభిలభారత సంఘసభలకును, పర్యంగు కమిటీ సభలకును వెళ్లనపుడు వారితో గూడ వెళ్లే గుమాస్తాకు ఖర్చు లిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

9. రాష్ట్ర సంఘ గుమాస్తా యగు, భాగవతుల ముప్ప రామయ్యగారికి యీ ఆక్టోబరు 1 వ తేదీనుండి జీతము రూ. 300 / చొప్పున ఇచ్చుటకు యీ సభవారు ఏర్పాటు చేయడమైనది.

10. ఆంధ్ర, ఉత్తర సమగ్రము పరిష్కరించుటకు ఏర్పరుపబడిన పంచాయతీని అంగీకరించుటకు అభిలభారత సంఘమువారిని యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు. దాక్తుర మూంజీగారిని పంచాయతీసంఘాభ్యర్థుడుగా నుండుటకు కోరుచున్నారు.

11. లోగడ బంపురము వచ్చి వెళ్లినందుకు దాక్తుర మూంజీగారికిన ఖర్చులలో సగ మిచ్చుటకును, ఇకముందు వచ్చినపుడు సగము ఖర్చును యిచ్చుటకును, తీర్మానించడమైనది.

12. విదేశవస్త్రములు అమ్ము అంగళ్లవద్ద సదరు వస్త్రముల నితరులు కొనకుండా బోధించుటకు గస్తీల శేర్మీటముట అత్యంతావశ్యక మని జిల్లాసంఘములకు తోచినయెడల అట్టి చోట్లను ఏర్పరచుకొనవచ్చును.

13. (1) శ్రీ టంగుటూరి ప్రకాశముగారి తేఖనున్న, పేరాలవారు పంపినబిల్లునున్న చదివి వారి సహాయము రూ. 10000 యిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

చీరాలపేరాలవారి సహాయము అభిలభారత సంఘమువారిని రూ. 10000 విరాళ మిచ్చుని యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

(2) అభిలభారత సంఘమువారు విరాళమిచ్చినయెడల ప్రస్తుతము పేరాలసహాయముక్రింద నిచ్చిన రూ. 10000 వా పనులు పుచ్చుకొనవలెను.

14. (3) శ్రీ కోపల్లె హనుమంతరావు పంతులుగారు వ్రాసినలేఖను చదివి అభిలభారత సంఘమువారిచ్చినరూ. 10000 వెంటనే వారికియవలసినదనినీ వారు తీర్చిన అప్పులను గురించి చిన్న (అనగా ప్రోవోట్లు, రసీదులు వగైరాలు) దాఖలాలు తనిఖీ నిమిత్తము రాష్ట్రసంఘాభ్యర్థకునికి పంపవలసినదనినీ తీర్మానించడమైనది. ఈ రూ. 10000 లున్నా తూర్పు కృష్ణాజిల్లా సంఘమువారిద్వారాయుచ్చునట్లున్న యీసొమ్ము వినియోగము వారు విమర్శించునట్లును తీర్మానించడమైనది.

15. మ.రా.-శ్రీ దిగునుర్తి హనుమంతరావుగారి తేఖను చదవడమైనది. ఈ క్రిందివరకులకు లోబడి జిల్లాసంఘము వారిద్వారా వైక మిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

(1) పల్లిపాడు సత్యాగ్రహశ్రమమువారు సరియయిన ట్రస్టీడు వ్రాసి రిజిస్టరు చేయించవలెను.

(2) ఆవనరమని వారుకోరినపుట్లెను వైకమిచ్చుచుండవలెను.

(3) ఆశ్రమమువారి తేఖలను తనిఖీచేయు నధికారము రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమువారి కుండవలెను.

ఏ కారణముచేతైన నీ యాశ్రమము నిలిచిపోవు నెడల నీ యాశ్రమమువారికి అప్పటికి నిల్వయుండే యావదాస్తిన్నీ రాష్ట్ర జాతీయోప సంఘ ము న కు చే రి థి టు వ ం టి ఉద్దేశ్య ము ల తో నాంధ్ర దేశ క మున స్థాపింపబడినసంఘములకు వినియోగింపవలెను. అట్టి సంఘములు నెల్లూరుజిల్లాలో నేర్పడినయెడల మొట్టమొదటవానికి వినియోగపరచవలెను.

సభ తిరిగి 20-10-50 వ తేదీన సాగించబడెను.

16. వైవిధ్యపరిపాలన వరకులనుబోలిన వరకులకు యీ యజ్ఞదేవైకమును ఖర్చు పెట్టవలసినదని మ. రా. రా. గూడూరు రామచంద్రరావుగారిని కోరుటకు తీర్మానించడమైనది.

17. (1) కళింద నివారణకోరుకు ఇయ్యబడిన వైకము 100000 లలో పన్నాడుకు 10000 రూపాయలను, బల్లారి లో 10000 లును, ఆనంతపురంలో 20000 లును కర్నూలులో 10000 లును ఖర్చు పెట్టవలెను. (2) పశ్చిమాంధ్రదేశములో వసూలైన ఖరూరు 10000 లలో ఆనంతపురంలో 10000 లున్న కర్నూలులో 30000 ఖర్చు పెట్టవలెను. (3) 12 నెం

బరువరకు వడికిన నూలుకు పి 10 కి 10-00 చొప్పుననున్న కూలి యియ్యవలెను. (4) దూదిరాటుములు, పరికరములు మొట్టమొదట బీదజనులకు నిచ్చివారిచే నడుకబడిన నూలుకు ప్రతికోజు సాయుధముకూలియియ్యవలెను. రాటుము అనుభవీయుక్రింద కోజుకి 3 చొప్పున కూలిలోగూడ మినహాయించుకొనవలెను. పూర్తి ఖరీదు వచ్చినతరువాత రాటుము ఆకు ఆ బీదలకు హక్కుగా నుండవలెను. (5) సాధ్యమైనంతవరకు గ్రామములోనున్న మృగాలైన తయారైన నూలు నేయించవలెను. అవసరమైనయెడల పన్నులు, అప్పులు మార్పుటకు కావలసిన ఖర్చులు యిచ్చి వానికిమృత్యు క్రమేణ తిరిగి పుచ్చుకొనవలెను. (6) కేతకూతి ఆయాజిల్లాలోని మామూలుకేటు ప్రకారము ఇయ్యవలెను. (2) దూది ఏకి, ఏకులుచేసి ఇచ్చుటకు మూగు 10 కి 2 ఆకూలకు మించకుండ నియ్యవచ్చును. (3) రాటుము 10 కి 20-00 మించకుండ నుండవలెను. సాధ్యమైనంతవరకు రాటుము గట్టిగ నుండి చాలకాలము మనునట్లుగ నుండవలెను. (4) కర్నూలు, ఆనంతపురం, బల్లారి జిల్లాలలో ఏ యే ప్రదేశములందు, షోమ నివారణడిపోలను పెట్టవలెనో దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య గారు చూచి నిర్ణయించవలెను.

(10) బల్లారి డిపోకు కొమ్ముమారి లక్ష్మీనారాయణ గారిని, ఆనంతపురం జిల్లాడిపోకు హెగ్గోను శేషప్పగారిని కల్లూరు సుబ్బరావుగారిని, కర్నూలుజిల్లా డిపోకు గిరిపాటి వెంకన్నగారిని, దుగ్గిరాల రాఘవచంద్ర చౌదరిగారిని, మేడం వెంకయ్యగారిని, గూడూరు రామచంద్ర కాపు గారిని అధికారులుగా నియమించడమైనది.

11. ఆవనరములనుబట్టి వైకమును రాష్ట్రసంఘమునుండి పుచ్చుకొను చుండవలెను.

12. ఈసభ రేపు భర్తవరములో తక్కిన కార్యకమమును తీర్మానించుటకు సమావేశముకావలెను. సభను శేషటివరకు నిలుపుట తీర్మానించినను ఆవశ్యకతను బట్టి హాజరైన సభ్యులందర సమ్మతిచేత 10 వ తేదీ రాత్రిపూట సభ జరుపబడినది.

20-యవరాజుగారు హిందూదేశములో ప్రవేశించుదినమున (అనగా 10 నవంబరు) ఆంధ్రరాష్ట్రములోని ప్రతిగ్రామమునందును, పట్టణమునందును ప్రజలు తమవిముఖతను దెలుపుటకై యీక్రింది కార్యక్రమమును ఆచరించవలెను. సంపూర్ణచయన హారతాళమును చేయవలెను. ఉదయమున ఖడ్గదండవస్త్రధారుల ఊరేగింపుజరుపవలెను. దేవాలయములలోను, మసీదులలోను, చర్చీలలోను స్వరాజ్యప్రాప్తికై పూజలుసలుపవలెను. సాయంత్రమున సభ జేసి విదేశవస్త్రధారణమును జరుపవలెను. (1) యవరాజుగారిరాక ప్రభుత్వమువారు నిరంకుశాధికారమును బలపరచుటకై పన్నీనది గనుక అట్టిరాకను నిరసించుచు తీర్మానము చేయవలెను. (2) ఈ యవరాజుగారి సన్మానమునకై ఏ విధమైన చందానిచ్చుటగాని, ఇతర సహాయము చేయుటగాని వారి గౌరవాధ్యమై జరుపబడు ఉత్సవములు విందులు వగైరాలలో పాల్గొనుటగాని పనికిరాదని యాసభవారు రాంధ్రులను హెచ్చరించుచున్నారు.

21. స్వదేశవిషయములో చేయబడిన అక్రమపు టుత్తరువులను ఉల్లంఘించుటకు గూర్చి కాంగ్రెసు పర్యంగు కమిటీ వారు రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమున కిచ్చిన అధికారమును, సభాసమావేశము చేయ వీలులేని సమయమందు, సంఘాభ్యర్థులు అపయోగించవచ్చును.

22. ఆనంతపురంజిల్లాలోనున్న ప్రస్తుత అభిప్రాయభేదములను గమనించి కాంగ్రెసు ప్రచారము మరింత జయభద్రముగా కొనసాగించుటకై, జిల్లాసంఘసభ్యులును తిరిగి నవంబరు 15 వ తేదీలోపల ఎన్నుకొని, 10 వ తేదీ లోపల కార్యనిర్వాహకవర్గమును సంఘాభ్యర్థకులను ఎన్నుకొనుట ఆవశ్యకము అనిపించి, యీ సభవారు ఆ ప్రకారము జరుపుటకు యిష్టమను ఆనంతపురంజిల్లాసంఘమును కోరుచున్నారు.

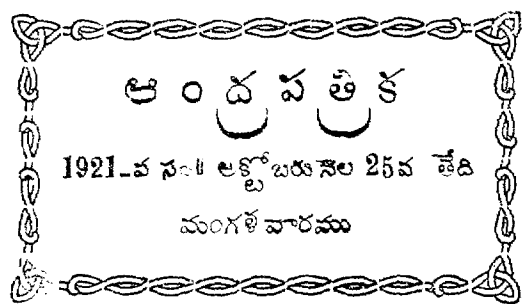
23. తాడిపత్రి గ్రామసంఘమువారు ఆనంతపురమును దలసంఘమునకు పంపవలసిన వైకము, లెక్కలు వెంటనే పంపవలెనని యాసభవారు తాడిపత్రిసంఘమువారిని కోరుచున్నారు. గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి, భర్తవరం 20-10-50. కార్యదర్శి

అమ్మక ము న కు
ర్యు కి లు మొదలు ర్యు కి ల వరకు భరగలది.
నూలువడికు రాట్టుములు మావద్ద సిద్ధముగా నున్నది.
కోజు, పేకుకట్టినో తయారైన గృహోపకరములూడ లభి
విధములకు ఈ దిగవ లిలాసమునకు వ్రాయుడి.
S. T. Murthy & Co.,
60, P. V. Covil Street, Kayapuram, Madras

చందాదారులకు హెచ్చరిక.

చందా వి. పి. కార్డు

ప్రతి చందాదారులకు గాను పూర్వమువలె ప్రతికలను వి.పి. గ కంపకను పోస్టుకార్డులను వి.పి. గ కంపు చున్నాము. చందా కాలమును తెలియచేయు లెక్క సహా వి. పి. కార్డుయం దుండును. వీనినే చందాదారులు వారు చెల్లిం చిన సాముకు రక్షితులుగా భావించవచ్చును. ఏవియో కార్డులు వి. పి. వచ్చినవని తిరుగుగొట్టక యెప్పటి యభి మానముతో వి. పి. లను స్వీకరిం ప వేషు చున్నాము. వ్యవస్థాపకుడు.

రాష్ట్రములు:

చెల్లింపవలసిన మొత్తములు

ఇండియా ప్రభుత్వమునకు రాష్ట్రము లీయవల సిన మొత్తములు కడుభారముగ నున్నటుల, ప్రభుత్వాధికారుల నోటినుండియే వివరములు న్నది. సంయుక్త రాష్ట్రాధికారియగు సర్ హాకోబ్ కృష్ణ బట్లగారు శాసనసభలో ప్రసంగించుచు, తమ రాష్ట్రము నివి పీల్చి పిప్పి చేయుచున్నటుల చెలిపిరి. తాము చెల్లింపవలసిన మొత్తమును చాలవర కీమారు దగ్గించి, త్వరలో నసలే రద్దుజేయవలసిన దని వారుకోరిరి. మద్రాసు శాసనసభలో అధికారులును అసభికారులును, మద్రాసు రాష్ట్రము చెల్లింప వల సిన భారము అత్యధికమనియు, అందులకుపశాంతి గలిగింపవలయుననియు, నేకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి. గతమాసము 30 వ తేదిన హైందవ శాసన సభలో, వంగదేశము చెల్లింపవలసిన రీతి లక్షలకు 1922-23 సంవత్సరమునుండి మూడువత్సరముల వరకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మానుకొనవల యనని తీర్మానించిరి. ఆ సమయమున జరిగిన సంపూర్ణ చర్చను గమనించిన ప్రభుత్వ సభ్యులు తమ దృష్టి నొక్క బెంగాలు రాష్ట్రముపై ననే నిగు డించి యుండుటచే, మిగిలిన రాష్ట్రముల సందర్భ ములను శ్రీహింపలేక బోయిరిని తెలిసికొనవచ్చు ను. తీర్మానము నుపసాదించిన హెయిలీగారు, సమగ్రదృష్టితో నన్ని రాష్ట్రముల పరిస్థితులను పరి శీలించక, బెంగాలు రాష్ట్రమునకు గలిగిన నష్టమును మాత్రమే నుదహరించిరి. వంగదేశమువారు తమ తమ శాఖలలో నెట్టి యభివృద్ధిగావించుకొనినను, వంగదేశపురాబడికి 120 లక్షలకు తక్కువగాని లోటువచ్చునని, హెయిలీగారు నడిపిరి. వంగదేశము తనకుగలిగిడి నష్టముగూర్చి గట్టిగ మొరలి చెననియు, జాయింట్ కమిటీవారుగూడ వంగరాష్ట్రమునకు ప్రత్యేకపుయ్యబుండులు గలవని గుర్తించిరినియు, అందుచే వంగదేశపుభారమును తొల గించుట భావ్యమనియు, హెయిలీగారు వేషు కొనిరి

మిగిలిన రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు తమ తమ రాష్ట్రములకుగల యిబ్బందుల గూర్చి చెలిపిరిగాని వంగరాష్ట్రమున కుపశాంతి నిచ్చుటకు తమ క్రొట్టి యభ్యంతరములేదని సూచించిరి. జె. ఛాదరీగారు

వంగదేశపక్షమున ప్రసంగించుచు, ఇతరరాష్ట్ర ములకు యిబ్బందిగలిగి హైందవ శాసనసభవారి సహాయమును కోరునేని, తా మా కోర్కె కభ్యంతరము చెలుపమని నడిపిరి. హెయిలీగారు ప్రసంగించునపుడు, వంగదేశపుదుస్థితిని వర్ణించుటతో సంత్పత్తిజెందక, ఇతర రాష్ట్రము లట్టి సహాయము కోరుటకు వీలులేదనియు, శాసనసభ్యులు భారత వర్షపు షేమము నాలించింపవలయును గాని, రాష్ట్రముల విషయమై కట్టుదల జూపగూడదని యు చెలిపిరిగాని, వేంకటపతిరాజుగారు మాత్రము హెయిలీగారి హితమును సాటింపక మద్రాసు దురవస్థను సమర్థితో వర్ణించిరి. వంగదేశము చెల్లింపవలసిన మొత్తమును అసలే దీసివేసినచో తాము సంశయించెదమని, రాజుగారు ముందుగనే చెలిపిరి. కాని, ఇతరరాష్ట్రముల స్థితిని గుర్తించ కుండుట మాత్రము భావ్యముగాదని నడిపిరి. అన్ని రాష్ట్రములకన్న మద్రాసు రాష్ట్రము వన్నుల నెక్కుడుగ చెల్లించుచున్నది. మద్రాసు రాష్ట్ర మియవలసిన భూమిపిస్త అత్యధికము. మత్తు వదార్థములరాబడి సత్వరముగ పడిపోవుచున్నది. ధనవంతముగ వంగదేశము రీతి లక్షల రూపాయ లను చెల్లించలేకుండ, అన్ని విధములను దారిద్ర్య పీడితమై, కరువుల కాకరమై, వన్నుల సభికముగ భరించుచున్న మద్రాసు రాష్ట్రము 348 లక్షల నిచ్చుట ఎంత దుర్భరమో యూహించవచ్చును. ఇంతమొత్తము ఏ రాష్ట్రమును చెల్లింప నగత్యము లేదు. చెన్నరాష్ట్రము ధనవిహీనమై యుండి నందుకు, వేరు నిదర్శనములతో నిమిత్తము లేదు.

మంత్రీవర్గమునకు జెందిన గా. వేంకటరెడ్డి నాయుడుగారు మద్రాసు శాసనసభలో ముచ్చటించుచు, నిటుల బలికిరి. “హైందవ శాసన సభలో వోటుజేసిన కారణ మింకొక్కటిమాత్ర మే గలదు. మెస్టరు కమిటీవారును మాంటుఫర్డ్ రిపోర్టు గ్రంథకర్తలును, సిల్లూ కాన్ఫరెన్సువారు ను వంగదేశపు మామూలు రాబడినిగూర్చి అంచన చేయుటతో పొరబడిరిని సూచించిరి. 1921-22 సంవత్సరపు బడ్జెట్టును నిర్ణయించునపుడు వంగదేశపు రాబడిలో ఒకటింభాగిక కోటివరకు దిగుబాటు గనుపించెను. డిల్లీకిని, సిల్లూకును మనము దూరమున నున్నారము. అ యి న ను ఇక్కడనుండి మనముగూడ వైన సూచించిన కారణమును కనుపరుపవచ్చును. ఈ సంవత్సర మున కారంభమున 70 లక్షలను మేము అప్పు దీసికొంటిమి. గతమాసమున 40 లక్షలను అప్పు దీసికొంటిమి. ఈ మొత్తము మన రాబడి లో దిగుబాటునకు నిదర్శనముగాదా? వంగదేశమునకు నష్టము గలిగినందులకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నుండి రీతి లక్షలను రాబట్టుకొన వీలుగనచో, కోటి పదిలక్షల నష్టముతోనున్న మద్రాసు గూడ అట్టి సాకర్యమును పొందుట కర్హురాలుగాదా?” ఈ వాక్యములబట్టి మద్రాసు రాష్ట్రము ధనములేక ఋణపడియున్నదని గ్రహింపవచ్చును. ఇట్టిస్థితిలో ఏ శాఖ సభివృద్ధిజేయుటకు వీలుగను ? అందరును చేతుల ముడచికొని ధనముకొరకు చంద్రునితై చకోరవత్తుల వలె నిరీక్షించుట దక్క, వేరేమియు జేయజాలరు. జస్టిసుకుమమునకు జెంది మద్రాసు రాష్ట్రమునకు హైందవ శాసనసభలో ప్రతినిధిగ నున్న యం. కే. రెడ్డిగారు మద్రాసు మంత్రుల దైన్యస్థితిని శాసనసభలో నిటుల వర్ణించియుండిరి.

“ఆర్థికస్థితి ఇంత హీనదశయందుండ, మంత్రులేమి జేయగలరు? పరిశ్రమల యభివృద్ధిని గాని, విద్యాభివృద్ధినిగాని, వారెటుల సాధింపగలుగుదురు? క్రొత్తపన్నులను విధించినగాని వీలులేనిస్థితి మంత్రులకు దాప

రించునపుడు, అట్టి బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము, లేకుండుట మేలు. మనవిరోధులను మరువగూడదు, వారు ఒడ్డునగూర్చి మనను పరిక్షించుచున్నారు. విద్యయందును, పరిశ్రమలయందును, ఆరోగ్యము నందును, ఇరిగేషనునందును జేశాభివృద్ధిని ఏని ముసమున కావించలేక అపజయము గాంచెదమో, ఆ నిముసమున మనవిరోధులు మనపై బడుదురు. ఈ సంస్కరణములు వట్టి బూటకములని తేటపర చెదరు. ప్రజలను ఆందోళనకారకులను మోసపు చ్చుట కివియుద్దేశించబడెనని వారుచెలిపెదరు. వివే కులగు ప్రభుత్వమువారిట్టి యభిప్రాయమును వ్యా పింపనిచ్చుట భావ్యమగునా? మెస్టరు ప్రభువుగారి నిర్ణయమును పూర్తిగ తిరుగదోడి, రాష్ట్రములు సంస్కరణములను సద్భావముతోడను, జయప్ర దముగను కొనసాగించుటలుల తోడ్పడుటకు ప్రభు త్వమువారికిని కారవసీయ సభ్యులకును విన్నవించెదను.”

ఈ సభ్యుడు జాతీయవాదులపై రాష్ట్ర రువ్వ బ్రయత్నించినను, సంస్కరణములవలన జేశాభి వృద్ధి కొనసాగుట కవకాశము లేకున్నటుల యం గీకరింపవలసివచ్చెను. మెస్టరు సంఘమువారు అంచనా వైచినప్రకారము, రాష్ట్రములు 1850 లక్షలను ఖర్చుపెట్టగలవు. ఈ మొత్తములో 983 లక్షలను రాష్ట్రములు ఇండియా ప్రభుత్వము వారి కీయవలెనని, వారు నిర్ణయించిరి. ఇక మిగులునది 867 లక్షలు. రాష్ట్రీయాదాయమున సగమునకు టైగ ఇండియా ప్రభుత్వమున కీయవలసి యుండ, సంస్కరణము లే టు ల కొనసాగునని సంస్కరణాభిమానులు మొదట నూహించిరో తెలిసికొన వీలులేదు. మెస్టరుకమిటీవారి యంచనాసయి తము, నిరాధారమయినదని, ప్రస్తుతస్థితి తేట పరుచుచున్నది. రాష్ట్రములు కేంద్రప్రభుత్వము నకు ధనము నీయవలసి వచ్చుట, అసలే తక్కు. ఇండియా ప్రభుత్వము తన రెక్కలపై తానాధార పడి యుండవలయును గాని, రాష్ట్రముల నాధారము జేసికొనగూడదు. ప్రస్తుత సంస్కరణ విధానముక్రింద, అట్టి ఏర్పాటు సాధ్యమయినను ప్రజలకు కోశాధికారము లేనంతవరకు, వారియిచ్చ ననుసరించి ద్రవ్యము వెచ్చింపబడునను నాశకు తావులేదు. స్వపరిపాలనము చేయారంతవరకు రాష్ట్రములందుగాని, కేంద్ర ప్రభుత్వమునందుగాని ప్రజేచ్ఛ నెరవేరుటకు వీలులేదు. ప్రజాభీష్టము నెరవేరు నిమిత్తము పలుకష్టములకు లోనై స్వపరిపాలనమును సంపాదించుటకు తమ యావచ్చుకీని ధారబోయుచున్న జాతీయవాదులను నిష్కారణముగ నిందించుటకు మారుగ, జస్టిసు పక్షమువారును, మితవాదులును, వారికి కృతజ్ఞులై యుండుట ధర్మము.

సి నే టు న భ

శనివారమునాడు జరిగిన సినేటు సభలో సంవత్సరమునకు రెండుమార్లు పరీక్షలను జరుపు నెడల, సంవలస గలిగెడి ధననష్టమును పరీక్ష ఫిజులను హెచ్చించుటచేత గాని, పరీక్ష జేసెడి వారి రుసుమును తగ్గించుటచేత గాని, లేక రెండుమార్లుద్వారాగానిభర్తీజేయవలయునని సి. పి. రామస్వామయ్యగారు రొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. ఇందుపై చాలసేపు వాదోపవాద ములు జరిగెను. ఈ తీర్మానమును అవసరమయి నపుడు విచారించవచ్చునని, టి. వి. ముత్తుకృష్ణ య్యగారురొక సవరణ నుపసాదించిరి. పరీక్ష ఫిజు వలన ఇది వరకే రాబడి యధిక ముగ చే కూరు చున్నదనియు,

భార్యలు పోగా నిలువ విశేషముగ మిగిలియున్న దనియు, కరీక్ష జేసెడివారి రుసుము చాల హెచ్చుగ నున్నదనియు, వీరు చెలిపిరి. విద్యార్థులీయవలసిన ఫీజును ఇంకను హెచ్చుజేసి వారిని బాధించుట పాడిగాదని టి. వి. శేషగిరి అయ్యరుగారు నడి విరి. సత్యమూర్తిగా రింకొకసవరణ నుపపాదించుచు, నష్టముగలుగుచో కరీక్ష జేసెడివారి ఫీజును తగ్గించుట భావ్యమని చెలిపిరి. రెణ్ణగారు అంతట లేచి, కరీక్ష జేసెడివారి ఫీజును తగ్గించినచో, కరీక్షల సావ్యవము చెడిపోవుననియు, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయముగూడ ఇతరవిశ్వవిద్యాలయములతో బాటే అగుననియు, నుడుపుటయేగాక మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమందలి ఇంటర్మీడియేటు విద్యార్థులకలకత్తాయందలి ఎం.ఎ. విద్యార్థుల కన్న గూడ నెక్కువయినవారని చెలిపిరి. ఏవిషయమున నెక్కువయినవారో వీరు తెలుకలేదు. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము ఒక విషయమున మిగిలిన విద్యాలయములకన్న నెక్కుడు ప్రసిద్ధిని వహించినది. కరీక్షల కాశిన్యమునకు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము పేరెన్నికగాంచినది. విద్యార్థులను కరీక్షలలో తప్పించుటలో, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము గ్రహణమును వహించినది. పుస్తకములను వల్లె వేయుటలో, మద్రాసు విద్యార్థి మిగిలినవిద్యార్థులను మించగలడు. అంతియగాని, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునందు, విద్యాపరిమాణము ఇతర విశ్వవిద్యాలయములలోకన్న సభికమునట కాధారము లేదు. ఆంగ్ల భాషను మాటలాడ గలిగినంత మాత్రమునవిద్యాపరిమాణము అధికమని జెప్పవీలు లేదనియు, ద్రావిడ భాషలు విద్యార్థుల ఆంగ్ల భాషలో మాటలాడుట కెక్కుడు సౌకర్యము నొసగుననియు అనేకవిషయములలో విద్యాపరిమాణము ఇతర విశ్వవిద్యాలయములలోనే అధికముగ నున్నదనియు, యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారునుడివిరి. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునకన్న ననేక విషయములలో ముందంజ వైచుచున్నదనుట, తేటతెల్లము. డాక్టరు పి. సి. రే, జగదీశ్చంద్రబోసు, సి. వి. రామన్, మొదలగు సుప్రసిద్ధ శాస్త్రజ్ఞుల సహాయము మూలమున ను, వంగదేశ విశ్వవిద్యాలయము మిగిలిన విశ్వవిద్యాలయముల కన్న సత్వరాభివృద్ధి గాంచెనని, కలుపుకొని అభిప్రాయపడియుండిరి. తుదకు రామస్వామి అయ్యరుగారి తీర్మానము అంగీకరింపబడెను. విద్యార్థుల భార మింకను అతిశయించుననుటకు సందియములేదు. క్రస్తుత విద్యావిధానము వ్యయదాయకము. వ్యయము రాను రాను హెచ్చుచున్నదిగాని తగ్గుటలేదు. వ్యయమునకు దగిన ఫలము గనపించుటలేదు. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు ఆంగ్ల భాషా మోహము వదలలేదు. దేశభాషలలో విద్యగ్రాహులకు తగిన ప్రయత్నము జరుగలేదు. దేశభాషలకు ప్రోత్సాహము లేకున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులలో సి నేటు తీర్మానము తేలిదన నుండునో నూహించవచ్చును. సి నేటు సభా కార్యక్రమము జూచిన, జాతీయ విద్యావశ్యకత స్పష్టముగ గోచరించును. జాతీయ విద్య లేనందువలన గలుగుచున్న నష్టమును బాగుగ గుర్తించ వీలగును.

సంయుక్తరాష్ట్రములు : గవర్నరుగారి ప్రసంగము
సంయుక్తరాష్ట్రములలో సంస్కరణముల గూర్చి లిబరలుపక్షమువారికి మొదట గలిగిన మురిపెము, అయోధ్య రెంటుబిల్లుతో తొలగిపోయినది. ఈబిల్లును సెలెక్టు కమిటీవారికి బంపి నపుడు, తాలూకాదార్లు సమ్మతించినది వంశపారం పర్యపుహక్కుల నిచ్చుటకు తామంగీకరించమని,

ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల - బందలు

భారత జాతీయమహాసభా నిబంధనల ననుసరించి 12 సంవత్సరములుగా పనిజేయుచున్న

జాతీయ విద్యాలయము

స్వయంవ్యక్తిత్వమునకు ప్రభుత్వపు గ్రాంటును గోల్పోయినది
దీపావళిపండుగనాడు ఈలోటును పూర్తిచేసి
మీ మీ ధర్మమును నిర్వహింపుడు.

ప్రభుత్వమువారు ఆంతరంగికముగ సూచించిరి. ఈసంగతి జమిందారులుగాని సభ్యులకు విభ్రమము గలిగించెను. శాసనసభలో సిబిల్లును ప్రవేశపెట్టినపుడు ప్రభుత్వము వారీయొడంబడికను బయల్పాటుప నందులకు లిబరలుపక్షము వారాగ్రహచిత్తులై రాజకూటినిధి గారికి తంతివార్తనిచ్చిరి. ఇంతియగాక ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారికిని, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారికిని, పోలకుగారికినిగూడ తంతివార్తలనంపిరి. ఒకవంక రాజకీయస్థితి సందిగ్ధముగనుండగ, వేరొకవంక రయితులలోగల ససంతృప్తి ప్రబలమయినదని, ఈతంతివార్తలు చెలిపినవి. జమిందారులు వేరొకసభజేసి లిబరలు లీగుతో సంబంధమును వదలుకొనవలెనని తీర్మానించిరి. ఇందు కనుగుణ్యముగ రాజాసర్ రాంపాలసింగు, అమర్ పాలసింగు, రాజేశ్వరబలి, మొదలగు లిబరలు లీగులోని జమిందారు సభ్యులు, దానితో సంబంధమును వదలుకొనిరని తెలియుచున్నది. శాసనసభలో గవర్నరుగారు సర్ హార్ కోట్ల బల్లరుగారు ప్రవంగించుచు, శాసనసభలో కొన్ని తీర్మానములను తాము నిరాకరించినందులకు సభ్యులు గినియవలదని కోరిరి. శాసనసభ, డిబేటింగు సాసయిట్టికింద కరిణమింపకుండ జూడవలయునని హెచ్చరించిరి. రాష్ట్రమునకు సంబంధించిన విషయములతో సంతృప్తిజెంది, పెద్దవిషయముల జోలికి బోవలదని మందలించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు విన్నపముబంపిన సభ్యుల కది తగదని వీరు చెలిపిరి. లిబరలుసభ్యుల నుద్దేశించి వీరు బలికియుండురు. రాష్ట్రమున నిర్బంధములు లేవని బలికిగాని, వీరు వివరించిన అంకెలప్రకారమే జనవరినుండి జూలైవరకు 101 మంది కారాగృహమున కంపబడిరి. తాలూకాదార్లను వీరు కొనియాడిరి. ఇప్పుడు ఉదయించిన సందిగ్ధస్థితిలో లిబరలుపక్షము వారు విన్నపములను పంపియు అసమ్మతి తీర్మానములను గావించియు నూరకుందురా, లేక సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికై పాటుబడుదురా?

వాషింగుటను సమావేశము
వాషింగుటను సమావేశమునకు దక్షిణాఫ్రికానుండి ప్రతినిధులను పంపుటలేదు. జనరల్ స్టెట్సుగా రిచ్చిన యుపన్యాసముబట్టి అధినివేశ రాజ్యములను ఆసమావేశమునకు ప్రత్యేకముగ నాహ్వానింపలేదని తెలియుచున్నది. సరాసరి ఆహ్వానములేనిది, అధినివేశ రాజ్యములు తమ ప్రతినిధులను పంపుచో, ప్యా రిసు సమావేశమున వానికి గలిగిన హోదాకు భంగము కలుగునని, స్టెట్సుసేనానిగా రభిప్రాయపడుచున్నారు. అంతర్జాతీయ సమావేశమునకు దక్షిణాఫ్రికాదేశము స్వంతపుహక్కుతో ప్రతినిధులను పంపునుగాని, బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారికి గల సామాన్యపుహక్కు ననుసరించి పంపజాలదని, వీరు స్పష్టపరచిరి. ఇందునుబట్టి హిందూదేశ

మునకుగూడ ప్రత్యేకముగ నాహ్వానమును పంపలేదనియు, బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారికిజేరిన ఆహ్వానమును పురస్కరించుకొని శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు వాషింగుటను సమావేశమునకు వెడలుచున్నారనియు, తేటపడగలను.

స్థానిక వార్తలు

సర్. టాన్లంటురుగారు. — సెలవులో వెల్లియుండిన సర్. సి. జి. టాన్లంటురుగారు మదరాసుకు వచ్చి నిన్ననే గా. నాపుగారివద్దనుండి కార్యనిర్వాహకసభ్యత్వపు ఛార్జీపుచ్చుకొనిరి. ఏ. ఆర్. నాపుగారు మలబారుస్టేషను కమిషనరుగ నియమింపబడుదురని తెలియుచున్నది.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము: — ఆక్టోబరు 22 వ తేదీతో అంత మయ్యేవారములో వేయింటికి 31.1 మంది చనిపోయిరి. గతవారము 37.7 మంది చనిపోయిరి. విదుగురకు స్కాటకము పోయగా ఒక్కరు చనిపోయిరి. మిగిలిన విషజ్వరమువలన చనిపోయిరి. 35 మంది యితరజ్వరములవలన చనిపోయిరి. గతవత్సర మిదేవారములలో 35.1 మంది చనిపోయిరి.

రామమోహనరాయలస్మరణవార్షికోత్సవము : — నిన్నటిదినము సామంతాలము 5-30 గంటలకు పచ్చయపుకళాశాల భవనమున రా. బి. ఏ. పి. పాల్వోగారి యధ్యక్షతక్రింద రామమోహనరాయల 88-వ స్మరణవార్షికోత్సవము జరిగెను. ఏకత్వనయమున రామమోహనుడు స్త్రీలయభివృద్ధికి బడినక్రమను, సహాగమము నాపుజేయుటను, విద్యావిషయమై మతసాంఘికవిషయములయందును గావించినలాభమును వర్ణించుచు మనముగూడ ఆయనవలెనే స్వతంత్రబుద్ధితో దైవభక్తితో దేశభక్తివయమునకును, మానవాభ్యుదయమునకు పాటుపడవలెనని ఆశ్వసతిగారును, రఘుపతి నేంకటరత్నమునాయుడు, కచ్చయపుకళాశాల ప్రిన్సిపాలు రత్నస్వామిగారును ప్రస్తావించిరి. అధ్యక్షునకును, ఉపన్యాసకులకును వందనములతో సభముగిసెను.

యాకుబు హుస్సేనుగారు
తంజావూరుజిల్లామేజిస్ట్రేటు హెచ్. జే. గార్బురే ఐ.సి. ఎస్ గారు 12½ ఎ, 15½ ఎ, కెక్కునులక్రింద వారంటుపంపగా యాకుబుహుస్సేనుగారు గతకుక్రవారము 21 వ తేదీని ఆరెస్టు చేయబడిరి. బోటుమెయిలులో 22 వ తేదీనాడు తంజావూరు చేరిరి. యాకుబుహుస్సేనుగారు ప్రస్తుతము తంజావూరు సబ్ జైలులులోనున్నారు. తంజావూరులో నొకరు, వెల్లివీరినినందరించిరి. హుస్సేనుగారు ఆరోగ్యముగను, సంతోషముగను నున్నారు. వారిమనస్సునందు ఆందోళన యున్నట్లే గన్పించదు. వీరు వెల్లివీరినపుడు హుస్సేనుగారు మంచముపై బయిండి వార్తాపత్రికల జదువుచుండితి. నిరాకరణోద్యమమును బాగుగ కొనసాగించి సాధ్యమైనంతతీర్చిలో స్వరాజ్యమును సంపాదించవలెనని వారియుద్దేశ్యము.
యాకుబుహుస్సేనుగారికేసు నవంబరు 2 వ తేదీనాడు విచారింపబడును. వారిస్నేహితులు పంపునాహారమును వారు భుజించుచున్నారు. పట్టికప్రములులేక హుస్సేనుగారు సబ్ జైలులులో సుఖముగ నున్నారు.
యంగుమన్నుఇండియన్ అసోసియేషను యొక్క సభ్యుల సాంవత్సరిక సమావేశము నవంబరు 26-వ తేదీని సాయంత్రం 5 గంటలకు సమావేశ మగును.

మదరాస్ విశ్వవిద్యాలయము

సెనేటుసభ

ద్వితీయదినచర్య

శనివారము సాయంత్రము 3 1/2 గంటలకు సెనేటుసభ వారల గూడెను.

సంవత్సరమునకు రెండుపరీక్షలు

మామూలుగ ఇదివరకున్న పరీక్షలు మార్చి ఏప్రిల్ లో జరుగవలెననియు రెండవసారి జరుపబడు పరీక్షలు అక్టోబరు నవంబరులో జరుగవలెననియు చర్చించబడెను. సి. పి. రామస్వామయ్యగారు రుపపాదించి కే. రామనాథాచారిగారు ఆమోదించిరి. సత్యమూర్తిగారు కొంత ఆలస్యముగ వచ్చుటచే కే. వి. రంగస్వామయ్యగారు మార్చి-ఏప్రిల్ కు బదులుగా పరీక్షలను ప్రథమభాగమున- నవంబరు-డిసెంబరులో జరిపిన పిలుగ నుండు ననియు విద్యార్థులు నూటికి 90 మంది దీనిని అంగీకరించెదరనియు జెప్పిరి. మార్చి ఏప్రిల్ పరీక్ష వి. ఈ. ఎస్. ఉద్యోగులు ఒకేసారి మూడు నెలల నెల వు మీద చేసే వికాలపు నెలవులలో ఇంగ్లాండుకు పోవు సౌకర్యమునకు జేయబడినదిగాని అంతకుండు వేరు గాదనిరి. అట్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారు సవరణను బలపరిచిరి. నవంబరు-డిసెంబరు మాసములు వర్షాకాలమగుటచే విద్యార్థులు వానలో తడియుటచే ఆరోగ్యము పాడగునను కారణముచే మార్చి ఏప్రిల్ లోనే పరీక్షలుండవలయునని గాడ్డను ప్రభుత్వముగారిని. కార్లీగారు ఈ విషయమును భారతీయ సభ్యులే వారి సంఖ్య విస్తారముగ నుండుటచే నిశ్చయించవలయుననిరి.

సత్యమూర్తిగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి. 22 కళాకాలము నవంబరు దిశంబరే కావలయునని గొరుచున్నది. క్రైస్తవ కళాకాలగూడ ఈ మార్పుచే అంగీకరించినది. 14 కళాకాల మాత్రము వ్యతిరేకాభిప్రాయమును గల్గియున్నది. ఇటీవలి కార్లీగారు జాతిభేదముతో భారతీయసభ్యులే నిశ్చయింపవలయుననుటలో ఆధ్యమ స్థాపించుటలేదు. విద్యార్థుల ఆరోగ్యమును కాపాడుటయే మార్పుయొక్క యుద్దేశము. అట్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారుగూడ నవంబరు దిశంబరులోనే యుండవలయుననిరి. జేవినుగారు ఒకపరీక్షమాత్రము ఏప్రిల్ లో నుండవలయుననిరి. సవరణ ఒడిపొయెను. మొదటితీర్మానము అంగీకరించబడెను.

వై తీర్మానముప్రకారము సాలుకు రెండుసంవత్సరములు పరీక్షలుండటచే ఆర్థికవ్యయము హెచ్చును. కాన దీనిని రాబట్టుటకు పరీక్ష కట్టుములపైన హెచ్చించవలయును. (ఎక్జామినేషన్ ఫీజు) లేదా పరిశ్లాపత్రమును దిద్దు వారలకు ఇయ్యబడు ప్రతిఫలములైన తగ్గింపవలయునని సి. పి. రామస్వామయ్యగారు తీర్మానము నుపపాదించి కే. వి. రంగస్వామయ్యగారు బలపరిచిరి.

ఎక్జామినేషన్ ఫీజు ఇదివర కపుడే ఎక్కువగ నున్నది. వానిని హెచ్చించరాదు. ఖర్చులు పోన విశ్వవిద్యాలయము వారిదగ్గర లెక్కరూపములు నిల్వయున్నవి. మరియు పరిశ్లాపత్రములను దిద్దువారికి చుట్టప్రతిఫలము చాల ఎక్కువగ నున్నదనియు అవసరము వచ్చినపు డీతీర్మానమును జరిపించనగుననియు ఇపుడు తొందర లేదనియు ముత్తుకృష్ణయ్యగారు జెలిపిరి. శ్రీ కాచారిగారు ముత్తుకృష్ణయ్యగారి సవరణ నంగీకరించిరి. ఈ ట్టు ప్రాటకు శేష గి ర య్య గు గారు గూడ ముత్తుకృష్ణయ్యగారి రీసవరణను అనువదించిరి. అసలు విశ్వవిద్యాలయమువారు తమ ఖర్చులను తగ్గించవలసినచోట తగ్గించిన ఇతరవిషయములను జూపవచ్చుననిరి. రెండవపరీక్ష విద్యార్థుల నిమిత్తమేగాక ఆసామ్యము విద్యార్థులే భరించవలయునని కార్లీగారు రిని. సి. పి. రామస్వామయ్యగారు సవరణను ఆక్షేపించిరి. ముందు పరిశ్లాపత్రమును దిద్దువారల ప్రతిఫలమును తగ్గించవలయుననియు అప్పటికిని చాలకున్న ఎక్జామినేషన్ ఫీజును హెచ్చింపనని ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు రిని.

తుదకు సవరణ ఒడిపొయెను.

పరీక్ష కట్టుముల నెచ్చించి గాని లేక ఇండు పద్ధతులచేర గాని అనుపదములను తీర్మానమునుండి తీసివేయవలెనని సత్యమూర్తిగారు సవరణజేసిరి. ఇతర విశ్వవిద్యాలయములలో మన మిచ్చు ప్రతిఫలములో నూటికి 50, 60 వాని ఇచ్చుచున్నారని తెలిపిరి. ముత్తుకృష్ణయ్యగారి రీసవరణను బలపరిచిరి. పరిశ్లాపత్రములను దిద్దువారల ప్రతిఫలమును తగ్గించిన పరీక్షల ాభ మంతగ నుండదనియు ఇతర విశ్వవిద్యాలయముల

వలెనే పరీక్షల కలనలాభముండదనియు చెప్పిరి. విశ్వవిద్యాలయమున విద్య ఉత్తమస్థానమున నున్నదనియు పరిశ్లాపత్రములను దిద్దువారలకు ప్రతిఫలమును చక్కగ నిచ్చిన పరీక్షల గౌరవమును పరిమాణమును నిలబెట్టినవారగుదురనియు, మదరాసు ఇంటరుమీడియేటు విద్యార్థులు కలకత్తా ఎం. ఏ. విద్యార్థులకంటె తెలివైన వారనియు అందుచే సవరణను అంగీకరించ రాదనిరి. తమకు ప్రతిఫలమును తగ్గించుటచే వారు కలకత్తాలో తమపనిని తృప్తికరముగ జేయుట లేదని కార్లీగారు జెలిపిరి. అసలు తీర్మానము, సవరణయు అవసరమనియు ఇంకొక క్రొత్తతీర్మానమునుయోచించవలయునని రామలింగారెడ్డిగారు రిని. సవరణ ఒడిపొయెను. అసలు తీర్మాన మంగీకరించబడెను.

ఎకడమికు. సంవత్సరముకు మూడుటర్ములుండవలయునని తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ అంగీకరించబడెను. ఈ ప్రకారము నిబంధనలు సిండికేటువారు మార్పువలయునను తీర్మానముగూడ అంగీకరించబడెను.

కళాకాలతరగతులలో జేరుటకు స్థూలమైనలుపరీక్షగాక ఎంబ్రెస్సుపరీక్ష నొకదాని నుంచవలెనని సత్యమూర్తిగారు నూచించిన తీర్మానము సిండికేటుసభ్యుల సంఘమువారు యోచించి తమ యభిప్రాయమును తెలియజేయవలెనని కొంతచర్చ అయిన పిదప రామస్వామయ్యగారు గౌర ఆడి అంగీకృతమాయెను. యూనివర్సిటీ ప్రాధానరు సిండికేటుసభ్యుడుగ నుండరాదని సత్యమూర్తిగారు రుపపాదించి శ్రీనివాసయ్యగారు బలపరిచిరి. కే. వి. రంగస్వామయ్యగారు తీర్మానము నాక్షేపించిరి. కాని తీర్మానము ఒడిపొయెను.

రిజిస్ట్రారు సిండికేటుసభ్యుడుగ నుండరాదని సత్యమూర్తి గారు రుపపాదించిరి. రామనాథమిశన్ గారు బలపరిచిరి. తీర్మానము అంగీకరించబడెను.

15 వ ఆధ్యాయములో నిబంధనయందు చెప్పబడిన విశ్వవిద్యాలయముని పనిజేయుఉద్దేశ్యి (ఆఫీసు) గాని సర్వంటుగాని యూనివర్సిటీసభ్యుడుగ నుండరాదని రామనాథన్ గారు తీర్మానము నుపపాదించి సత్యమూర్తిగారు రినువ దిం చి రి. జీతములను దీయు ఉద్యోగులకే రామనాథన్ గారి తీర్మానము వర్తించవలె నను సవరణను కే. రంగస్వామయ్యగారు చేయ సవరణతో తీర్మాన మంగీకృత మాయెను.

విశ్వ విద్యాలయపు పరీక్షలయందు ఫలితములను నిర్ణయించుటలో కళాకాల పరీక్షయందు విద్యార్థి గ్రహించు గుణములను గూడ ఆలోచించ వలె నని రివ రెండు జుమ్రాగారు తీర్మానము నుపపాదించి ప్రణతార్తి హరయ్యగారు రినువదించిరి.

తీర్మానమును అమలు జరుపుటకు సాధ్యముకాదని వైన్ చాన్సలరుగారు రిని. రామనాథన్ గారు కొంతవర కీతీర్మానము నంగీకరించిరి.

కే. రంగస్వామయ్యగారు కూడదనిరి. శ్రీనివాసయ్యగారి విషయమును ఒకసంఘముగ నేర్పడి యోచించుట యుత్తమని తీర్మానమును బలపరిచిరి.

సభ ఇంతటితో ఆపుచేయబడెను. 3-30 గంటకు ప్రారంభమైనసభ 7-15 గంటలవరకు జరుగుచునే యుండెను.

మరల 1922 సంవత్సరము మార్చి 3 వ తేదీని సాయంత్రము 4-30 గంటలకు సమావేశమగును.

బోడసభ్యులు 8-10-21 తేదీని కెట్టిబలిజ సంఘము యొక్క ప్రధమ వార్షిక మహోత్సవము కాకినాడ కాపురములకు ము||రా||శ్రీ, చింతపల్లి పుల్లయ్యగారి యాధిపత్యమున శ్రీయుత దొమ్మెటి వెంకటరెడ్డిగారి మేడయందలి వైభవముగా జరుపబడినది. గోదావరి, కృష్ణాజిల్లాల యిందుగల సంఘ సోదరులు సభ నలంకరించిరి. సభికులలో వెంకటమంచి సంఘ సంస్కరణములను గూర్చి ముఖపాసనిమేధమునుగూర్చి, సహాయ నిరాకరణ గూర్చియు విపులముగా నుపన్యసించిరి. ము||రా||శ్రీ, దొమ్మెటి వెంకటరెడ్డిగారు సంఘాభివృద్ధిని గూర్చియు విద్యాభివృద్ధినిగూర్చియు చక్కగ నుపన్యసించి సభికులను హెచ్చరించిరి. పిమ్మట కమిటీ మీటింగు జరిగి బీదవిద్యార్థులకున్న రాత్రి పాఠశాలలకున్న రహరమి రు 500-00 అయిదువందల రూపాయలను ధనసహాయము చేయుటకు తీర్మానించిరి.

నిశాఖపట్టణపు ఆర్యవైశ్యులు 14-10-21 తారీఖున శ్రీ కన్యాకామరమేశ్వరీ ఆలయమున సభజేసి ఈ సంవత్సరము, ఆర్యవైశ్యమహాసభ ఈ యూరను వచ్చే నవంబరు మాసములో జరుపుటకు, ఆహ్వానము చేయ తీర్మానించిరి. ఆహ్వానసంఘము ఏర్పరుపబడినది. ఈ తీర్మానముతో పనులు మొదలుపెట్టబడినవి.

ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల, బందరు.

విజ్ఞాపనము.

వేదీయమహాజనసభవారిచే చేయబడిన తీర్మానములందు నిర్దేశింపబడిన జాతీయవిద్యాప్రభావము బందరులోని ఆంధ్ర జాతీయకళాశాలయందు మూర్తిభవిత చేయబడినది దేశీయులందఱు నెరిగియున్నారు. భరతఖండమునందు విద్యావిధానము నకు, మూలన విజ్ఞానద్వక్వధము అత్యవసరమని యాకళాశాల దృఢపరచుచున్నది. ధీశక్తి సభివృద్ధికొందించుట కంటె నీతి వర్తనమును, ఆత్మీకృతీని మానవునియందు వికసించజేయుటయే ఉత్తమావశ్యకత యని గుర్తించి నవీన విద్యావిధానమునకును, ప్రాచీన భారతీయ ఆశయములకును సామరస్యమును కలిగించుచు ఈ కళాశాలవారు 10 వత్సరములనుండి ఈ పనిచేయుచున్నారు. జీవిత వర్తనమునందును చింతనమునందును భారతీయతనే ప్రధవింపజేయ బ్రయత్నించుచున్నారు. మానవ ప్రపంచమునందంతటను విస్ఫంధములును అత్యవసరములునని లలంఘబడు నవియు భారతీయ జాతీయతా సన్నిహితభావిఫల ప్రాప్తికి ప్రత్యేకప్రాముఖ్యతను గలవియునగు సారస్వత, పార్శిక్రామిక, సాంఘికపౌర ప్రతిష్ఠాపనములందు భారతీయవిజ్ఞతను సానుకూలముగను సమగ్రముగా అన్వయింప జేయుటను గూర్చి మూలన విధాన సందర్భనాదీక్షితులను కార్యనిర్వహణదక్షులు నగు యువజనులు యాకళాశాలా కార్యనిర్వహణభాగమును వహించి యున్నారు. అందులకు ఆగిన పరికరము లన్నియును చాలవరకు సిద్ధపరుపబడినవి. అతి, వికాలమగు సాంఘిక జీవనావకాశము గూడ నిదివరకే అనుసరింప బడుచున్నది. కాని నవయుగమున సహజగురుకుల్యాశ్రమనిర్మాణమున కర్హవసర మగు శాంతిచిత్తతయను విరామమును లభించుటకు సుస్థిరమగు వార్షికాదాయ మేర్పడుట ప్రధానావశ్యకమై యున్నది, కాన నీ ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల చిప్రవర్ధమానమై కార్యతమై లోకోపకారకమై చెలంగుటకు వలయుధనమును సాంఘిక రాజకీయ విషయ కార్యప్రాయభేదములతో నిమిత్తము లేకుండ అన్ని కక్షల వారును అన్ని వర్గములవారు నగు దేశీయులందరును దయతో సమకూర్పవలెనని వేడెదము. ఇటీవల ప్రభుత్వమువారి రిచ్చయందేని విరాళమును నిలిపివేసినందున యాప్రతిష్ఠాపన ఉదారాలు, దేశాభిమానులు నగు దేశీయులనే ఆశ్రయించియున్నది. అందుచేత వెనుకటికంటె సభికు మగు సభిమాను సెల్లరు చూపవలెనని మరీమరీ వేడుచున్నాము.

ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యగారు, కే. నాగేశ్వరరావు, టి.ప్రకాశం, టి.ఆర్. వెంకట్రామకృష్ణ, పి. సుబ్రహ్మణ్యయ్య (శ్రేష్ఠి), మహమ్మదు వలీఉల్లా సాహెబు, రాంజీ కళ్యాణిజీ అట్లాడి-కృష్ణస్వామయ్య, టి. వి. గోపాలస్వామిమొదలియారు, యాకూబు హుస్సేనుసేటు, సయ్యదు హుసూఫు, పి. చెంచయ్య, పేరి - నారాయణమూర్తి, టి. వి. వెంకట్రామయ్యర్, వి. రామదాసు, ఎస్.గురుస్వామిశ్రేష్ఠి, ఎ. కుమారస్వామిశ్రేష్ఠి, గడ్డె - రంగయ్యనాయుడు, ఏ. ఎమ్. మరార్, మహమ్మదు నాదర్, నజ్జా - మునుస్వామిశ్రేష్ఠి, నూకల - వెంకటసుబ్బయ్య, జి. లక్ష్మన్న, ఎ. సుబ్బారావునాయుడు, టి. ఎమ్ కృష్ణస్వామిఅయ్యర్, టి. రామచంద్రరావు, పి. వీరరాఘవులు, గ్రంధి - కృష్ణ ఆర్య, పి. సోమసుందరము, కే. కామన్న, ఎస్. రామారావు, సి. రామారావు, బి. సత్యనారాయణ, కే. రామమూర్తి, పి. సాంబశివరావు, ఎ. సత్యనారాయణ, వి. సూర్యనారాయణ, జి. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎ. లక్ష్మీపతి, టి. విశ్వనాథము, వి. నూర్యారావు, కే. ఎస్. కేసరి, కే. వి. లక్ష్మణరావు, టి. రాజగోపాలరావు, జి. వెంకటరంగారావు, చల్లా-శేషగిరిరావు, జి. సుబ్రహ్మణ్యం శ్రేష్ఠి.

తెర్లాగూమములో బోధపాఠశాలయొకటికలదు. వేరొక జాతీయ పాఠశాల స్థాపింపబడుటచే నిక్కడికి బాలురు తక్కువగ హాజరువండిరి. అందువై నూల్ల సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగారు మీరు బోధుస్కూలుకు బాలురను పంపనిచో స్కూలును మరియొకచోటికి మార్చుమనియు మరల నెన్నడు పాఠశాల మిరుండదనియు ప్రజలకు జెల్పిరి. ఈ పాఠశాల ఎంత త్వరితముగబోయిన నంతనుంచిదని ప్రజలు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరిని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

ఈనెల 14 వ తేది శుక్రవారమునాడు రాజోలుతాలూకా ముంగండ్రాగూమములో శ్రీయుత పోతాప్రగడ సరసింహంగారు స్వదేశవస్త్రావలంబనమునుగూర్చి ఉపన్యాస మొనంగిరి.

మాపలాల తిరుగుబాటు.

దానిభావమేమి?

గాంధీ మహాత్ముడు యంగు ఇండియా పత్రికయందు ఇటులు వ్రాసెను:

యంగు ఇండియా పత్రికయందు మాపలాల తిరుగుబాటును గూర్చి బాగుగ విమర్శించలేదని స్కాట్లెండు విలేఖరి యొకడు నన్ను డిక్షేపించుచున్నాడు. ఇందుకు ఫలితముగ, భారతదేశపరిస్థితులను తెలిసికొనునభ్యాసము గలవారెల్లరు ఈదేశమునందు ముసల్మాను రాజ్యము స్థాపింపబడుచున్నదని తలంచిరి. కాని నేను నాబాధ్యతను మాత్రము ఇందు తప్పింపలేదు. నేనేమిచేయుగలను? కల్లికోటకు వెళ్లి యశాంతిని తప్పింపనుద్యుక్తుడనైతిని. అయితే ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యము నేఁజువిధముగ నుండెను. స్థానికాధికారు లీమరపద్ధతు మాన్యక జరుగుచుండనీయవలెనని తలచినట్లున్నదని చెప్పవలసివచ్చినందులకుచింతిలుచున్నాను. శాంతియును నెలకొల్పునవసరమున సభికారులు నిరాకరణావలంబకులకు కీర్తి దక్కగూడదని కృతనిశ్చయమై యున్నాను. ఈదేశములో శాంతియు నెలకొల్పబడుట కీర్తి బ్రతిష్ఠాస్థలంబులకే గలదనువాదమును మరల రుజువుచేయ వారు సమకట్టివారు. ఈ యల్లరులప్రత్యేకమునకు వెళ్లగూడదను 'నుత్తరపును ధిక్కురించి ప్రభుత్వమువారి యూహలను నేను పారద్రోల జాలకుంటిని.

స్థానికాధికారు లింతకన్న తృప్తికరముగ ప్రవర్తింపగలవారని తలంచుట నారు సహజముగ నుండెడిది. మాన్యల దుర్మితి నాయందుకు సామాన్యముగ విశ్వాసమునుండదు. తమయుద్దేశములను నెరవేర్చుకొనుటకు నిరంకుశాధికారులించుకయేని వెనుదీయ రని వారి దుర్మితి స్వభావమును గూర్చిన నిదర్శనములనేకములు గలవు. ఛాంపరానురంతుల బాధలను, నేను స్వయముగ నచ్చటికి వెళ్లి కనుగొనునంతవఱకు నమ్మజాలకుంటిని. నేనచ్చటికి వెళ్లినతరువాత, అంతకుపూర్వము నేను వినినంతటి కన్నవారిస్థితి మిక్కిలి భూగముగనుండెను. క్రూరముగను ఆమానుషముగను, నిస్సహాయు లగు ప్రజలు అమాంతముగ జాలియకొనాలావెనునందు చిత్రవధ గావింపబడినయును, పొట్టలవై ప్రాకులాడింపబడినయును మొదలు నేనునమ్మియుండలేదు. కానిపంజాబు చేరినతరువాత నేనువినినకథలన్న కనుగొనినస్థితి ఇంకను విపాదకరముగ నుండెను. ఈకార్యములన్నియు 'న్యాయము' శాంతి స్థాపనమునకని జరిగినవి. వాస్తవములో- తమప్రతిష్ఠను, విధానమును, అస్యాభివీకమగు వ్యాపారమును కొనసాగించుకొనుటకే వాని నవలంబించిరి. తీవ్రమైన ప్రతికూలవాదావళిముచుద్ధ్య న్యాయమును ఛాంపరానులో ఆలెట్టి నెంటు గవర్నరు సంరక్షించెననుట వాస్తవమే. కాని ఆయనాధారణపరిస్థితులలో నీయసామాన్యస్థితి చేకూరెను. మాపలాలతిరుగుబాటుగూడ నించుమించుగ నాలాగుననే యున్నది.

మాపలాల తిరుగుబాటు హిందూ-ముసల్మాను సఖ్యతను పరిశీలించినది. తమకు గలిగిన కష్టములకు హిందువులు సహనమును కాపాడుకొనగలరాయముసల్మానులు హృదయపూర్వకముగ నీమాపలాలచర్య నాదరింపగలరాయే కాలమే వాస్తవమును నిర్ణయింపగలదు. విధిలేక సంప్రతించు స్థితిగతులను చూచి మాటలతో ముగించి ననే హిందూ సఖ్యత గలదని తలంచుటకు వీలులేదు. ఇట్టియావేశపూరితములగు కార్యములు తలయెత్తించుండినను తమమతమును పోషించుకొనగలమను ధైర్యము హిందువుల కుండవలయును. ముసల్మానులు వట్టిమాటలతో మాపలాల యావేశమును ఖండించినంతమాత్రమున సుపయోగము లేదు. మాపలాల హిందువులనుగర్హించి తమమతములోనికి చేర్చుకొనుచున్నారు. వారు దోపిడి మున్నగు కార్యముల చేయుచున్నారు. ముసల్మానులు మాపలాల చర్యల కవమానము చెంది మరల నిట్టికార్యములు సాధ్యములు గాకుండులాగున కట్టుదిట్టములను నెమ్మదిగ జేయవలయును. మాపలాలయావేశమునకు హిందువులు సహనము జూపినయును, తమప్రవక్తబోధలను సరిగగమనింపక మాపలాల అవ్యక్తముగ ప్రవర్తించిన గ్రహించి మహమ్మదీయులు వారికొరకై మిగుల భేదపడినయు నాభివ్యాసము.

మాపలాల తిరుగుబాటునలన నేర్చుకొనదగిన సాతము మరియొకటిగలదు. ప్రతివ్యక్తియు తన్నుదాను సంరక్షించుకొను మార్గము వెదకికొనుట యావశ్యకమని విదితమై:ది. దౌర్జన్యమునుపయోగింపకుండులాగున మనమనప్రవర్తించుచు మార్పులగువలెను-ధైర్యముచేతమునకుగాక ఆత్మకృతముఖ్యముగానుండవలయును. దృఢకాయలుపిరికిపండులగునను, దుర్బలులునుసోదైర్యంతులుగనునుండువారిననేకులను నేనుచూచితిని. జూలులు(అగ్రికావా

సులు) మొదలవలెనుండెడివారు- ఒక ఇంగ్లీషుకుటుంబాడు పిస్తోలు నొకమారు చూపగనే, యాజూలులు కాలికి బుడికి చెప్పుచుండెడివారు- ఎమిలిహాట్ చౌను పక్షవాతకోగముచే బాధపడుచుండినను నిద్రపమానమగు ధైర్యమును ప్రదర్శించుచుండెను. బోయరునేనానులునుబోయరునైనుకులును తమధైర్యముగోల్పోవుచుండినపుడు వారిని యుత్సాహపూరితుల జేసిన మహాత్మలి యామెయే. మనలో దుర్బలులుగ నుండువారు కష్టములను ధైర్యముతోభరించులాగున కత్తణము బడయవలెను. మాపలాల వెట్టియావేశమును ఖండించుదమా లేక విధిలేక ముసల్మానుమతములో చేరుటకు నాలుగుమాటలు గుడగుడజెప్పి జూట్టు బోడి చేయించుకొనిన హిందూసోదరులపరితాపమునకు సానుభూతిజూపుదమా? నా యభిప్రాయములను చదువరులు చక్కగ గ్రహించుటగాక! హిందువులు, మహమ్మదీయులు, ఉభయులును, ఒకరిప్రాణములను తీయక తమ ప్రాణములనే యర్పించుకొనునంతటి చునోధైర్యమును అలవడజేసికొనవలయును. అయితేయిట్టి ధైర్యము నలవడజేసికొనుట దుస్సాధ్యమగునని, ఒకరిని చంపి తానుతటాలున పారిపోవకుండా యచ్చటనే నిలిచి తనప్రాణమునుగూడ యర్పించుకొనగల తక్షణమే అలవడజేసి కొనవలయును. రంగమునుండి యాత్మసంతృప్తికరము పారిపోయినాగూడ అతడు మానసిక హింసను జేసికొనువాడగుచున్నాడు. ఒకరిని చంపి తానుగూడ చంపబడునంతటి ధైర్యములేమి గావుననే యతడు పారిపోవును.

మరియొక గుణపాఠముగూడ గలదు. నునము నెంటురులో నుండి మరికొందరిని యంధకారమున త్రోయజడదు. మాపలాల సహనమును సత్త్యమును అలవడజేసికొని వాస్తవమగు పాపాలై యిస్లాము మతగౌరవమునకు తోడ్పడుట యందు మనయింగ్లీషుయజమానులు శ్రద్ధాకొనినవారుగాను. ఇంతకాలము నుండిమనముగూడ వీరియెడ శ్రద్ధపుచ్చుకొనక నిర్లక్ష్యముగనుండి మినిరపరాధులును ఆమానుషులును నగు ప్రజలలో భూతదయ యాత్మకృపతో నెఱుంగనివారును, అన్నవస్త్రములు లేనవారును మనపరిసరముల నుండగూడదను ప్రేమాపబోధమును మనము గ్రహింపజాలకుంటిమి. మనమిప్పటికైనను మేల్కొనకుంటిమేని నిన్ను జాతులవా రిట్టిదురంతములనే నురల గావింపవచ్చును. ప్రస్తుతయుద్ధము నన్నితరగతులవారికిని సుఖించియున్నది. మనము పశ్చాత్తాపముగలిగి రుజువు ప్రవర్తింపకున్న యస్పృశ్యులును మోటువారుగ బరిగణింపబడువారును నేడో రేపో మనయక్రమముల ధిక్కురింపగలరు.

చెన్నపురాయుధ్వేద ప్రచారణోపధ

భవ్యంశరి జయంత్యుత్సవము
ఈ సభ 20-10-21 న తేదీని 5-30 గంటలకు శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ ధర్మవైద్యశాలలో ఆయుర్వేదభూషణ పండిట్ గోస్వామి అయ్యగారి ఆధిపత్యముకింద ప్రారంభింపబడినది. వైద్యభూషణ పండిట్ వెంకటాచలరాష్ట్రీగారు ఆయుర్వేదప్రచారమునుగూర్చి యుపన్యసించుచు నిదానపంచకమును, (నిదాన, ప్రాగ్భూష, రూప, ఉపశయ, సంప్రాప్తిలును) వాటిభేదములును వాటిచే కోగమును నిశ్చయించదగిన సామాన్యోపాయములును ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి చేయవలసినకార్యములును కలాశాలావిద్యార్థులకు బోధించవలసిన విషయమును గురించి విపులముగ నుపన్యసించిరి. తర్వాత భవ్యంశరి వైద్యసూరి పండిట్ యు. రామనాథశాస్త్రిగారు యీ విషయమునే యుపన్యసించుచు ప్రాచీనమగు మన ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు వ్రాసిన విషయములను బాగుగ తెలిసికొని వైద్యము చేయవలసిన దనియు నేదవేల్చెలగు స్వభావముల వ్రాసిన విషయముల నాచరించినవారు చేప్పిన లాభములనే పొందుదు రనియు మొదలగు విషయములను గూర్చి బోధించిరి. తదనంతరము ఆయుర్వేదభూషణ పండిట్ లక్ష్మీనారాయణ శర్మగారు గీర్వాణభాషయందీ ట్లుపన్యసించిరి. "వైద్యాభిమానులారా! స్వాధ్యాయగలరారా! మీరీవిషయమును చర్చించు సమయమున కొన్ని ఏర్పాటుల గావించ వలయును. మీరు మన వైద్యము నభివృద్ధిచేయగోచరమే ప్రభువుమన స్వాధ్యాయగులు గావలయును. ఈ పట్టణమున ఆయుర్వేదము నభివృద్ధి చేయగోరు వైద్యులన్న ను స్వాధ్యయశ్రమమును గోరువారే! పర్యాపరులగు వైద్యులందీ వాని నభివృద్ధిచేయ బూనినను విక్రమజేనా సహాయమును జేయడు. ప్రతివారును నైకే శుక్కుప్రియముల చేపట్టయేగాని పనిచేయువారును సహాయపడువారును చాల తక్కువ. ఇదిగాక నశించిన మన ఆయుర్వేదగ్రంథముల నుద్ధరించుటకు ప్రయత్నించుటయు దేశదేశముల నన్నేషణముచేసి గ్రంథములను సంపాదించుటయు, మన గ్రంథ

ములయందలి లోపములను సరించుటయు, ప్రస్తుతమున ముద్రణ కాగితమునంటి గ్రంథముల ముద్రింపించి వైద్యలోకమునకు వెల్లడి చేయుటయు లుప్తప్రాయములగు ఓషధులను పునః ఆచరణలోనికి తెట్టుటయు, నిటువంటిపను లనేకములను చేయుటకు స్వార్థరహితు లుండి పనిచేసిన మన యా యుర్వేద ము తప్పకయభివృద్ధి గావలదు" అనిగంభీరపన్యాస మిచ్చిరి. తర్వాత పండిట్ మధురముత్తు మొదలియారుగారు ఈ వైద్యాభివృద్ధిని గురించియే విద్యార్థులకు పతనార్థము ప్రత్యేక గురువు లుండవలెననియు పూర్వపుమాదిరిగనే విద్యాభ్యాసము చేసినచాల బాగుగ వృద్ధి కాగలదనియు మొదలైవిషయములను జెప్పిరి. అటుపిమ్మట ఆయుర్వేదభూషణ పండిట్ నరకేసరి శాస్త్రిగారు విద్యార్థులకు నేర్పవలసిన విషయములును ప్రతివైద్యుడును కొలతమంది విద్యార్థులను తయారజేసిన ప్రతిపల్లెటూరియందును ఆయుర్వేద మభివృద్ధి జేయవలయు ఇప్పుడున్న మనక కాల విద్యార్థులకు మీ బోటి గొప్పవైద్యులందరును ప్రతిదినమున వచ్చి పాఠముల జెప్పిన యెడల మన ఆయుర్వేద ముండలి విషయముల నిస్సందేహముగ నేర్చుకొనగలననియు మొదలైన విద్యార్థుల పతనపాఠములనుగురించి బాగుగ నుపన్యసించిరి. తర్వాత డాక్టర్ ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు శ్రీమధురముత్తు మొదలియారుగారు చెప్పినవిషయము చాలమంది చదివియు ప్రతివైద్యుడును యిద్దరుముగ్ధువిద్యార్థుల బాగుగ ప్రత్యక్షమనభవము లచేతయారుచేసినయెడల మనవైద్యమంతకంటె బాగుగనభివృద్ధి కిరాగలదనియు లేనియెడలనిట్లే యావరీక్షలు క్లాసులు మొదలైనవి వెట్టి బదిలించజేసినకేవలభరీక్షకు గావలసినవిషయములనే చదువుచు మిగిలివాటిని మజుచుచు బిరుదులును పొంది వైద్యముల నంతబాగుగ చేయలేరనియు మొదలైనవి బాగుగ నున్వోషించిరి. అటుపిమ్మట అధ్యక్షులు యీవిషయముల నన్నిటిని విపులముగ జెప్పించి ఆవైచారి నే యనుసరించిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను. — ఆయుర్వేదవిద్యార్థి ము|| వెంకట శాస్త్రి-

పెనుగొండ:- ఉన్నతలక్ష్మీబాలయస్కూలు మాగ్రామమున 20 తేదీని గొప్పబహిరంగసభ జరిపిరి. సభకు గ్రామమందలి యావన్మంది ప్రజలు విచ్చేసిరి. ఆమె రిగంట లొకేరిని పలువిషయములగూర్చి యుపన్యసించిరి.

వైద్యచెరుకూరు:- మాగ్రామ సంఘమువారు శ్రీ ఆంధ్రవాణీ పుస్తక భండారములో దుర్మతిగవత్సర ఆక్రీజకు గల లోజున సవరణలకు పూజకుగాను దేవిని ప్రతిష్ఠించి నుండియును లోకమాన్యబాలగంగాధర తిలక మహాత్మగాంధీ మాలానా ఆలీసోదరులు వర్తరాపటములతో చక్కగా అలంకారముగావించి తొమ్మిదికోజులు పూజయన్న మహానవమి రోజున ఆయుధపూజనునుచేసి విషయవశమిరొజున లోకమాన్యకు, మహాత్ముడు మాలానా సోదరులు భారతమాత పగయిరాపటములను పుష్పమాలలతో అలంకరించి దేశీయకీర్తనలభజనలతోను సేకములతోను ఉదయం 7 గంటలు మొదలు 12 గంటలవరకు గ్రామమంతయు వసంతోత్సవముచేసినారు. సదరు పుత్సవములో సుమారు 200 లు విలవగల విదేశీగుడ్డలను తిగులబెట్టినారు. మధ్యాహ్నం గ్రామమంతయు సంతుష్టణ చిదలకు అన్న దానముచేరిన తరువాత సాయంత్రం 4 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ నంక వెంకటకృష్ణస్వామిగారి అధ్యక్షత క్రింద గొప్పబహిరంగసభ జరిగినది. బ్రహ్మశ్రీ శిష్యులారి లక్ష్మీనరసింహ్వంగారు విదేశవస్త్రబహిష్కారమునుగూర్చి యి రాటముల పరిశ్రమను గూర్చియు 2 గంటలకాలము గంభీరముగా ఉపన్యసించిరి.

గుడివాడ పి.డి.ము. కోరులో
S. C. No. 818/1921.
నూరెడ్డి ఆంజయ్య-వాడి.
మక్కపాటి వెంకటరత్నం-ప్రతివాడి.
(అనవసరమారు అగ్రహారం)
ఈ నెంబరు వాడిపేర ప్రతివాడి 17-8-19 తేదీని వ్రాయించి యచ్చిన ప్రాంతేరినోటును: ట్టి వైకోవ్వలో దావా చేయగోరి ప్రతివాడికి నోటీసు గమితం 27-10-21 తేదికి వాయిదా వేసినారు. గనుక దావాకు ఆక్షేణము వున్న యడల వాయిదాగోజున హాజరయి కోర్టువారితో మనవి చేసికోవలెను. (8224)
గుడివాడ } ఉప్పలూరి మర్రికార్జునరావు
14-10-1921 } వాడితరఫ్ఫి ప్లే డరు.

మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

అందులో క్రిందివిషయములు ఉన్నవి:-

నేను నిన్న విచారించుచున్నాను. తిన్న గును న్యాయము గను విచారణ జరుగదని ఎవరను సంశయించుట మంచిది కాదు.

నేను నిన్న విచారించుచున్నాను. తిన్న గును న్యాయము గను విచారణ జరుగదని ఎవరను సంశయించుట మంచిది కాదు.

మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

విషయము నిర్ధారణ చేయవలసియున్నది. కావున కొంచెము విచారణ చేయవలసివచ్చెను.

నామట్టుకు నాకు మాడ మానమువలన కార్యము కలుగదని తోచుచున్నది. కొద్దిని తోజున ఖయిదీ కొద్దిలో నుండ నని చెప్పవలసివచ్చెను.

దౌర్జన్యమునకు బద్ధులమై యుండుచున్న మాత్రముచేత నీచపుషులు చేయవలయుననిలేదు. కడుపులమీద ప్రాకవలయు ననిలేదు. ముక్కును నేలమీదపెట్టి రాయునని లేదు.

అయితే మనకింతటిగూడా మున్నదా? మనకింతటిగూడా మున్నదా?

అయితే మనకింతటిగూడా మున్నదా? మనకింతటిగూడా మున్నదా?

1920 వ సంవత్సరమునకు పంజాబు రాష్ట్రపు పోలీసుప్రభుత్వవివేక రిపోర్టు:- 1919 లో 509 హత్యలు జరిగెను. 1920 లో 550 హత్యలు జరిగెను.

నెల్లూరు మండల ఆయుర్వేద యూనానాని ప్రథమ సమ్మేళన బోధాధి ప్రదర్శనములు

నెల్లూరు మండల ఆయుర్వేద యూనానాని ప్రథమ సమ్మేళన బోధాధి ప్రదర్శనములు

నెల్లూరు మండల ఆయుర్వేద యూనానాని ప్రథమ సమ్మేళన బోధాధి ప్రదర్శనములు

నెల్లూరు మండల ఆయుర్వేద యూనానాని ప్రథమ సమ్మేళన బోధాధి ప్రదర్శనములు

1917 సంవత్సరమున పూనానగరమున జరిగియుండు నిఖిల భారతాయుర్వేద వైద్య సమ్మేళనమున వైద్యాభివృద్ధి కై ఆమోదింపబడిన తీర్మానము ననుసరించి ప్రకృతియొ సమ్మేళనము నెల్లూరుజిల్లా కోల్చూరు నందు 1921 వ సం॥ నవంబరు 12-13-14 తేదీలలో, జరుప నెల్లూరు ఆయుర్వేదమండలి వారిచే నిర్వహింపబడినది.

ఉద్దేశ్యములు:- 1. శాస్త్రీయ పద్ధతుల ననుసరించి ఆయుర్వేద యూనానాని వైద్యములను ఉన్నతస్థితికి తేల పాఠశాలలు చికిత్సాలయములు వాస్తవప్రతికలు సమ్మేళనములు మొదలగునవి జరిపించుట.

వ్యాఖ్యచన. 1. కామారచిత్రము. (గర్భిణి, బాల, రోగచికిత్సలు) ఈవిషయమును గురించి వ్యాసములు వ్రాయవలయును.

బోధాధి ప్రదర్శనము:- 1. సుప్రసిద్ధులగు శాస్త్రీయ యాచార్యులు, భిక్షువులు, కంటిబోధాధులు, జడ్జిలు, ఆసనములు, అధ్యక్షులు, తెలియులు, ఘోషములు, లేవ్యాములు, మొదలైనవి.

వైద్యశాలకు ప్రసంగము:- ఈ సమ్మేళన సమయమున శ్రీసింహపురి ను గుణవిగా సుధావారిచే ఆయుర్వేదోద్ధరణము అనునాటకము ప్రదర్శింపబడును.

నిబంధనలు:- 1. ఈ సమ్మేళన వైద్యవిషయములకు గురించి యువవ్యసంపదలగుకొనినవారు 45, దినములు ముందుగా తెలియజేసిరి తగు కర్మములు ఏర్పరుపబడును.

వ్యాసలేఖము నెల్లూరు మండలము వారుగ నే నుండవలయును- ఆగ్రూరా! ఈ సమ్మేళనము ప్రథమగురుచే వైద్యాభిమాన సోదరుల ఆభిమానము సంపూర్ణముగ నుండెగాని చిక్కుగ నెరవేర్చుటకు సాధ్యము కాదు.

శతావధాని, దోమా వేంకటస్వామిగుప్తగారి నెల 1 వ తేదిని కోల్చూరుజిల్లా చింతామణిపురమున అష్టావధానమును చేసిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ

గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము

అక్టోబరు 24:—ఈదినము గవర్నరు సర్ హరీశ్చంద్ర బట్టర్ శాసనసభను ప్రారంభించు నవ్వడిల్లుపర్యటిం చెను: “ప్రభుత్వము మీరాష్ట్రముల కధిపతులుగా నుండిన ఆలక్ష కేడలుగారు, సర్ జేమ్స్ లెచీగారు, రాష్ట్రీయశాసనసభలో పెద్దపులివంటి హురు డగు జిహంగీరాబాదు రాజుగారు నాకు జ్ఞాపకమునకు వచ్చుచున్నారు. సంయుక్తరాష్ట్రముల అభివృద్ధి బిల్లును మనముకొన్న దానికి రెండింతల కంటే మైగావచ్చునది- మనరాష్ట్రము అనాదిగా భారతప్రభుత్వమునకు ప్రతినంద త్వము విశేషమును సమర్పించుచుండినది. ఈవిషయములో మంగళేశ్వరుల డెబ్బతరగలనేలేదు. తగిలివను, గాయము లేర్పడ లేదు. ఇట్టి రాష్ట్రముగూడ తాత్కాలికముగ మోక్షమును సం పాదించినది. మనరాష్ట్రముకొంత సహాయమును కట్టకడపటయై నున్నచెందవలయును- రాబోవు వత్సరము మనము చెల్లించ వలసిన చందాలో చాలవరకు తగ్గించవలయు నని మన ప్రభుత్వము హురు భారత ప్రభుత్వము వారిని ప్రార్థించితి. ఆచరకాలము లో ఈపద్ధతి నేర్పడవలయునని కూడ ఆశేషించితిమి. నేను శాసనసభాసభ్యులపంపిన కొన్ని తీర్మానములు మనరాష్ట్రమునకు సంబంధించినవి కాదను కారణమున కొట్టివేసితిని. మనకు సంబంధించినవిషయములను దాటిపోగూడదు- ఇట్లు ప్రతి విషయము మీద చర్చలు జరుగువలయును, శాసనసభ పాతకాల బాలుడవచ్చును సమాజమును బోలెయిండును, ఆచరణ యోగ్యమగు శాసనసభగా నుండజాలదు ఇచ్చట మీలోకొందరు ఓడిపోయిన తత్తణము భారతప్రభుత్వమునకు అపీలుచేయుటకు సిద్ధపడుచుందురు. నిగంతుకాధికారుల పరిపాలనమునకు ఇట్టిఅపీలు సమాజలక్షణముగా నుండెను. ఇట్టిపద్ధతికి అభ్యాసపడి, అనుభవ జ్ఞానము లేని బాల్యావస్థయందు మి రాజ్యాంగమున కిట్లు చేయుట అసహజము గాదు. మన కిష్టమున్న బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వనిర్మాణమునందు ఇట్టి అభ్యాసము లుండజాలవు. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వములందని టిటియందును అల్పసంఖ్యాకులు శాసనసభ్యులు తీర్మానముల నంగీకరించినయెడల, దేశాభివృద్ధి ఉండజాలదు.

రాజకీయపరిస్థితులు

మనరాష్ట్రములో దౌర్జన్యము, హత్యలకు బురి కొల్లుచున్న రాజకీయందోళనము విశేషముగానున్నది. దీనివలన కలిగిన విషమ పరిస్థితులను బాహుల్యము ప్రభుత్వము వారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇట్టి ప్రయత్నములను, కొందరు ప్రజలు “నిర్బంధములు” అని పిలుచుచున్నారు. బాధ్యతను నిర్వహించుచున్నామని బలికెడు సంఘములు, మహనీయులు నూర్లకొలిది, నేలమంది రాజకీయ నేరీధులు చెరసాలలందు కృపించుచున్నారని బహిరంగముగా చాటుచున్నారు.

ఈ సంవత్సరము జనవరినుండి జూలై అఖరు వరకు 22 మంది రాజద్రోహమునకొ చెరసాలకు పంపబడిరి. 144 వ సెక్షనుకే తీర్పులను ధిక్కరించినందుకు 41 మంది చెర సాలకులకు పంపబడిరి. 101, 108 సెక్షనుల ప్రకారము సెక్యూరిటీకి చెల్లించక, తరగ్గురించినందుకు 26 మంది కారాగృహములకు పంపబడిరి. మొత్తముమీద 101 మందిని చెరసాలలకు బంపవల్య యైనది. ఇందులో 67 మంది సత్వరతరగ కలిగియుండుటకుని సెక్యూరిటీలినిచ్చి, కెయిలునివాసము తప్పించుకొనియుండవచ్చు ను. 107 వ సెక్షను కేసుల నేకములు రాజకీయసంబంధమైనవిగావు. ప్రభుత్వమువారి పట్టుపడినచో, 108 సెక్షను కేసులన్నీ టిని రాజద్రోహపు సెక్షనులు 124 ఎ, 153 ఎ క్రిందకి మార్చుటకు సులభ మగా నుండెను. అనేకమంది సన్మాన్యము నవలంబించెదమని వాగ్దానము చేసి నతలు మే విడుదల చేయబడిరి. ఇంక ననేకు లిట్లువాస్తవ్యముచేసిన నిమగ్నమున విముక్తి బొందగలరు ఆందోళ నము విభవితముగానున్నప్పు డనేకరాజకీయ సభలు 144 వ సెక్ష ను క్రింద నిషేధింపబడినవి. ప్రభుత్వమువారిచర్య, సంపూర్ణవిజ యమును బడసెను. జనవరి జూలై మాసములలోపల సహాయ ని రాకరక్షణకలంబులు మాత్రమే 405 పెద్దసభలను జరిపిరి ప్రతిన భకు 1000 మందికి మైగా వెళ్లుచుండిరి. వారు చేసిన చిన్న సభ లకు లెక్కలేదు. ఆక్షేపణ చేయువారి నోళ్లను ప్రభుత్వము వారు మూసివేసిరి, అని నిం దిం చుటకు హేతువు సహజమైనది. ఈ సంవత్సరము మొదటి నవమాసములలో 5 గొ ప్పుఅల్లరులు జరిగినవి. మనసినిలు అధికారులే ఈ అల్లరుల నణచి వేసిరి. సామాన్యశాసనములను ప్రయోగించి, గలభాలు జరుగుట

కు పిలువేకుండ ప్రభుత్వమువారు చేయుచుండిరిగాని అసామాన్య పరిస్థితు లుండుటచే నాలుగు నుండలములలో (అయోధ్యలో) 5 నెలలకాలము రాజద్రోహపు సభలచట్టమును ప్రయోగించవల సినవచ్చెను. చెరసాలలందలి రాజకీయనేరీధులకు ప్రత్యేకముగ నేర్పాట్లు చేయబడెను. ప్రభుత్వమువారు వాక్వాస్తవ్యత్యమును నిర్వహించలేదు; పశుబలము నాడకుండ గలభాలను, అల్లరులను తగ్గించివేసిరి. కాంతి క్రమములను నెలకొల్పి, రాజభక్తిగల హే రులను ప్రభుత్వము సర్వకాల సకలావస్థలయందును తప్పక రక్షించును.

అయోధ్య అరెస్టులు

రయతులకు గాను ఈ బిల్లు తయారుచేయబడినది- నిరం కుశముగ భూస్వాములు రయతులను వెడల దరుముటకు పిలు లేకుండుటకుగాను బిల్లును తయారుచేయవలసి వచ్చినది. పం శేవారంపర్వపు హతుల విషయమై బిల్లును బిల్లుప్రాయములుగలవు. దానినిగూర్చి ఈ శాసనసభకుగల, అధికారమును నేను ప్రశ్నిం చను. ప్రకృత పరిస్థితులకు అనుగుణ్యముగ బిల్లును నేనును, నా ప్రభుత్వము వారును చేరితయారు చేసితిమి. తాలూకాదారుల నేకవిధముల ఉదారత్వమును గనుబడిచిరి. మీరనుకొన్న రూపమును చాల్చుకున్నను, బిల్లులో నభివృద్ధిగావడలు గలవు. నిష్పక్షపాతులను కొందరిని నేను స్వయముగ దీనిని గురించి విచారించితిని. రయతుల కీబిల్లు ఆనం త్వవీరి కలిగించలేదని వారు నాతో చెప్పిరి. ఈబిల్లును ప్రజేశ పెట్టినప్పటికీ, రెండు చోట్ల తాలూకాదారులే సభ్యులుగా నెన్నుకొనుటచేరి. ఈ బిల్లు ప్రకారము ప్రత్యేకరయతు రక్షించవలయు. మీ చర్చలతో నాకు సంబంధము లేదు. భూమి అల్లరులలో రయ తులు పాల్గొనలేదు. భూమి లేనివారు తమకు పాలములు గావల యునని అల్లరులను చేసిరి. భూమి లేని ప్రజలకు భూమి కావలయు నను తుద్వారా ఈ బిల్లునుండి తరణమందు భూమికి సంబంధిం చిన శాసనము సెక్టములకు అతి దుర్లభము.

ముగింపు

మీ భేదములను, కలహములను ముగిపాండు. రాజ భక్తిని కలిగియుండుటచే దందలు వికమత్వము గలవారై యుండుడు. ఇట్టి వికమత్వముతో నేల్లయమరాజుగారికి మీరు స్వాగతము నియ్యవలయును.”

రాజీనామా పెట్టిన శాసనసభాకార్యదర్శి పండిత ఇక్బల్ నా రాయణ గారు నేటిదినము అధికారతరగస్థులతో జేరి కూర్చుండిరి. గవర్నరుగారి ఉపన్యాసములనుగురించి చర్చింపవచ్చు నాయని పండిత రాజద్రోహపు (జమ్మా) గారు అధ్యక్షుని ప్రశ్నిం చిరి. గవర్నరు బిల్లును ప్రయోగముచేసి చర్చించకూడదని అభ్యుతప డాజ్ఞాపించెను.

చెన్నరాజధాని ప్రాథమిక

పాతశాలోపాధ్యాయుల సమావేశము. డిసెంబరు 10, 11 తేదీలను ఆర్కాటులో ద్వితీయ చెన్న రాష్ట్ర ప్రాథమిక పాతశాలోపాధ్యాయ సమావేశము జరు గును. ఈ సంవత్సరము ఉత్తరార్కాటు జిల్లా ప్రాథమిక పాత శాలోపాధ్యాయుల సంఘమువారి సమావేశము నాహ్నించిరి. ఈ సమావేశమునకు నేలకొలిదియుపాధ్యాయులు రావచ్చును- అందుచే విద్యానిమగ్నకు ప్రదర్శన మొకటి జరుప తీర్మానింప బడినది. ప్రదర్శనోపయోగమువలన విద్యార్థులు ను ఉపాధ్యాయులను మాత్రము తయారుచేసి పంపవలయును. ఆ పంపిన వస్తువులను సాస్యమైనంత జాగ్రత్తగ నుంచెదరు. వాని ననుదలించివారు వానివై ధరలను నమోదుచేయవలెను. ప్రదర్శ నమైన పిదప వస్తువులను మరల సంచుభర్తులను కమిటీవారి భరిం చెదరు- ఆ పంపులలో నేమైనవస్తువులకు భంగము వాటిల్లేనేని పీరు పూచీపడదు. ప్రదర్శనార్థము పంపువస్తువులను నవంబరు 15 వ తేదీ లోపుగా ఏ. కే. డి. తరు, నెక్రిటరీ యెగ్జికివను కమిటీ, ఆర్కాటు, పంపవలయును.

ఈసమావేశమునకు కలయు ఖగ్గులను నేదవారగు ను పాధ్యాయులు హాజరు భరింపజాలరు. ప్రతినీధులకు వచ్చిన వాలరుల భోజనవస్తుల కేయవలసియున్నది. అందులకు చాల డబ్బు కావలయును. కొని నిరంతరదానకర్మిస్తు లగు ప్రజలంద రును యథాశక్తి విరాళముల బంపి జేశనేవ కేయవలయును. విరాళములను పంపువారు, మహమ్మదు బడియుండిన మార్క్సిస్టా హోమి (వెనెడెంటు, ఉత్తరార్కాటు జిల్లా రెయిలిమెంటరీ స్కూల్లో ఉపాధ్యాయుల సంఘము, ఆర్కాటు, అని పంప వలయును.

వైద్యములులను మాకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు జనల్. సి. అబ్దుల్ హక్కిం నా హోమి బహమారు గారు వ్రాయుచున్నారు.

భారతీయులు బ్రిటిషుగయానాకు వలసబోవుట

సిమ్లా, అక్టోబరు 24:— భారతప్రభుత్వము వారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

“భారతీయులు కొందరు బ్రిటిషుగయానాకు వలస వెళ్లి, శాశ్వతముగా నచ్చట నివసించ వచ్చునని జెప్తుట 1919 వ సంవత్సరాంత్యమున బ్రిటిషుగయానా ప్రభుత్వరాయబార మొకటి భారతదేశమునకు వచ్చెను. ఈవిధానమును పరిశోధిం చుటకు భారత శాసనసభ వారు ఒకకమిటీని నియమించిరి. గౌ సర్. సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారు అకమిటీకి అధ్యక్షు లు. ఆవలసదేశములో నితరు లనుభవించుచున్న హక్కులను స్వాతంత్ర్యములను భారతీయులకిచ్చునట్లు స్థిరపరచకముందే విధా నము పరిశీలించి, ఉపయోగ ముండదనికమిటీవారు తెలిపిరి. ఇందు కుగాను, బ్రిటిషుగయానా రాయబారులు యుయొకవిధానమును తయారుచేసి, ఇతరులతోబాటు భారతీయులకు సమానహక్కు లు, సమానస్వాతంత్ర్యము లుండునని నిర్ధారణచేసిరి. అంతట కమి టీవారిట్లు తీర్మానించిరి.

రాయబారులు మనమడిగినదానికి అంగీకరించినారుగాన భారతీయులు కొందరు బ్రిటిషు గయానాకు రాయబారులుగా వెళ్లి, అచ్చటిపరిస్థితులను గమనించి, భారత ప్రభుత్వమునకు తెలియజేయవలయును.

బ్రిటిషు గయానా ప్రతినీధులు తయారుచేసి యిచ్చినస్కీ మును భారతప్రభుత్వమువారు రాజ్యాంగకార్యదర్శికి బంపి ఈస్కీము బ్రిటిషుగయానా ప్రభుత్వమువారు శాసనమును గా విం చెదరొకను గొనవలయునని ప్రార్థించిరి. వారిందుల కంగీకరించు నెడల, కొందరు భారతప్రతినీధులను బ్రిటిషుగయానాకు పంపెన ము. వీరచ్చటి దేశపరిస్థితులను కనుగొని రాగలరు. భారతీయు ల చచ్చటికి వలసబోవుటకు మరేవిధమైన ఏర్పాట్లు అవసరమో వారు కనుగొని రాగలరు అని భారత ప్రభుత్వమువారు రా జ్యాంగ కార్యదర్శికి వ్రాసిరి.

బ్రిటిషుగయానాలో నివసించుచున్న ఇతరులతోబాటు భారతీయులకు సమానరాజకీయస్వాతంత్ర్యము లుండుననియు, అందుకుగాను అచ్చటిప్రభుత్వమువారు చర్యచేసికొనుచున్నార నియు రాజ్యాంగకార్యదర్శి మాకు తెలుపుచున్నాడు; గాన భారత ప్రభుత్వమువారు తమప్రతినీధుల నచ్చటికి బంప తీర్మానించిరి.

బొంబాయి వ్యవసాయ శాఖాధికారి జి. యు. షి. కీటింజి సి. వి. ఇ. వి. సి. యస్. గారు (నెలపు మీద ఆంగ్ల దేశ మందున్నాడు) మ-రా-రా-శ్రీ దివాను బహమారు పట్టు కేశ పవీళ్ళగారు (మదరాసుకి శాసనసభా సహాయాధ్యక్షుడు), భారత దేశనేక సంఘసభ్యులగు వి. యస్. షేవరీగారు (అల్ల హాబాదు) బ్రిటిషుగయానాకు బయలుదేరి వెళ్ళుదురు. 1922 వ సంవత్సర ము ప్రారంభమున పీరు మువ్వరు బ్రిటిషుగయానా చేరవచ్చును.

బ్రిటిషుగయానా దేశపరిస్థితులు, బ్రిటిషుగయానా ప్రతి నీధులు తయారుచేసిన వలసదేశమునకు వెళ్లుటకుగరించిన విధా నము భారతీయుల యొగక్షేమములకు తగియున్నదా, అచ్చటికి వెళ్లగోరు భారతీయుల కింకేమైన వాగ్దానములను, చేయవలసరమో యని ఈముగ్గురు ప్రతినీధులు విచారించవలయును.”

బొంబాయి మిల్లు కూలివాండ్రు సమ్మెకట్టు.

అహమ్మదాబాదు, అక్టోబరు 24:—మిల్లు అధికారులు మిల్లుకూలీల కియ్య వలసిన బహమానములను గురించి కొన్ని తగాదాలు గలవు. బహమానములను పంచివెట్టినయెడల, సమ్మె కట్టెదమని కార్మికులు మూడురోజుల నోటి నియ్య కలయు ననియు తరువాత సమ్మెకట్టవలయు ననియు గాంధీగారు తీర్మా నించిరి. సమ్మెకట్టిన పిమ్మట, కార్మికులు పంకేమైన పని జూచుకొనవలయు నని గాంధీగారు కలహా నిచ్చి.

కలకత్తా ట్రాన్స్ సమ్మెకట్టు

కలకత్తా, అక్టోబరు 24:— మహానాగారి అధ్యక్షుల క్రింద సామవారమురాత్రి ట్రాంసేపనివాండ్రు సభ జరిగెను. మం గళేశ్వరులను అక్టోబరు 25 వ తేదీ ఉదయమునుండి సమ్మెకట్టి వలయునని వారు తీర్మానించిరి. పనివాండ్రు శాంతినిచ్చుట, దౌర్జన్యరహిత్యముతో ప్రవర్తించవలయు నని మహానాగారు హితోపదేశము చేసిరి.

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు.

బ్రిటిష్ ఇండియాలో భారత ప్రభుత్వమునకు కట్టవారు అయి పాస్ పోర్టులతో గూడ నిచ్చు దృవపత్రములు (Visas) యివ్వవలయునని మాదిరిగ ఏక ప్రయోజనమున కిచ్చునని, తీసికేయబడి యుండునని విధిముగ చెందువిధములగు విధిబంధపడినవి.

(1) ప్రయాణోపయోగము (Transit) - ఈ క్లాస్ (Visa).

(2) తదితరమైనది సాధారణమైన క్లాస్ (Non Transit Visa).

ప్రావిణ్టు వైసా బ్రిటిష్ ఇండియాలో ఒకవేలనుండి మరొకవేల వరకు వెళ్లుటకు ఒకటిగాని మరికొన్నిగాని ప్రయాణములకును వచ్చును అది ఒక సంవత్సరమునకును యొక్కడికి వెళ్లవలయునో అక్కడకు వచ్చును పనికి వచ్చును దరఖాస్తుదారును విశేషమునండి అక్కడకు ప్రవేశించుటకు వైసాను తెప్పించు కొన్న పదవత్సరములు వైసా యాయవలయును. దీనికి రుసుము 1 రూపాయ ప్రాంతమున కెల్లెంపవలయును.

వాన ప్రావిణ్టు వైసా ఒక సంవత్సరములో నెన్ని ప్రయాణములు వైసా పనికి వచ్చును. అయితే అంతకు తక్కువకాలమునకు నిర్దిష్టము గాకుండునందలయును. దీనికి రుసుము 10 రూపాయ ప్రాంతమున కెల్లెంపవలయును.

ప్రస్తుతము యిండియా వానముల ప్రకారము ప్రావిణ్టు వైసాకు 1 రూపాయయు, వానప్రావిణ్టు వైసాకు 7 రూపాయలు నుండును. ప్రాంతములకు వెల మారెనేని అది యు మారుకుండును.

దరఖాస్తును కాన్సులులకు అక్సరు ద్వారా ప్రభుత్వము వారి కంప్యూటర్లలో అది అంగీకరింపబడును.

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు - ఉద్యోగములు

ప్రభుత్వ ఉద్యోగములలోనున్న ప్రామాణికతల సంఖ్య పెక్కువ జేయుటకుగాను బోర్డువారిచే టెస్టులు డిపార్టుమెంటునకు జేయబడి నెం 128 స్టాండింగు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కును వర్తింపజేయవలెను. ఉద్యోగముల నేర్పాటుచేయు నధికారులగు ప్రతియుద్వ్యాయము ఈ మూత్రము ననుసరింపవలయునని కోరబడిరి.

కలెక్టరులు, జడ్జిల ఇతరకాబుల ఉన్నతోద్యోగులను ఆరు నెలల కొకమారు నియమింపబడిన యుద్వ్యాయములను ఈ క్రింది విధి కలెక్టరు విధించుచు నివేదిక లంపవలెను:-

- (1) బ్రాహ్మణులు (2) బ్రాహ్మణేతరులు (హిందువులు) (3) దేశీయులై స్త్రీలు (4) మహమ్మదీయులు (5) యూరపులనులు, ఆంగ్లో-హిందవులు (6) ఇతరులు ప్రతివర్షము 15 జూన్ముదిరి, 15 జూలైలోగా నీ నివేదిక లంపవలెను. ప్రభుత్వమున 31 డిసెంబరుకు పంపవలెను.

ఆయుధ శాసనము

జేజిములనుండి యిండియాకు, ఆయుధములతో వచ్చు వారిని గూర్చి గాని, దిగుమతిని గూర్చిగాని కట్టము కలెక్టరు గారు 1920 వ సం. నవంబరు 16 వ తేదీని యిచ్చిన ఆర్డరు చాలునని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు టెస్టులు జోర్జియాలోను పోలీసు కమిషనరు గారిలోను సంప్రదించి యభిప్రాయపడుచున్నారు. ఆ ఆర్డరును గా, తుపాకులతో వచ్చిన ప్రయాణికుడు గౌరవశుభ్రుడైనా పన్ను తీసికొనిపోవలయును. అప్పుడు గవర్నమెంటునకు నెట్టి న. పద ప లై సె న్ను ను పొందవలెనని చెప్పవలయును. ఆ పన్ను దా ప్రయాణికుని చిరునామా డిస్కోనవలయును. ఆయుధముల గూర్చియు, ప్రయాణికుని గూర్చియు సంగతులు అన్నియు, దగ్గరనుండు వైసెస్సు అధికారికి తెలిపవలయును.

మద్రాస్ ప్రెసిడెన్సీ కలెక్టరు అసిస్టెంట్ కలెక్టరుగాని, ఇన్ స్పెక్టరుగాని, కట్టము కలెక్టరుగాని ఆయుధముల వైసెస్సు లేనదే పోలీసుగూడదని యనుమానముండేనని కానినక్కడ వైసెస్సు పుచ్చుకొనునకు నుండించు వచ్చును.

దీనివారు ఏమిదా:- టెంకులలో కార్మికుల రాత్రిపాటలకుగాను 30 వ తేదీన చందాలు కమిషను చేయుటకును, స్వచ్ఛంద సేవకులు డబ్బాలు పుచ్చుకొని ఆన్ని ప్రదేశములకు వచ్చునని స్వచ్ఛంద సేవకులు రానివడేశముల వారు తనచందాను మైనూరుబాటకు గాని ఎం. వి. రంగప్ప డి.ఎ. కార్మికుల వైవాహిక

విదేశ వార్తలు

పోర్చుగీసు తిరుగుబాటు

ప్రధానమంత్రిని జంపుట

లిస్బనునందు తిరుగుబాటు జరిగెను. వాస్కో డిగామా అను కాక ప్రధానమున ఫిరంగులగాల్చి తిరుగుబాటు జేయుటకు నూచించెను. ఆసమయమున నే ఆకాశముండి కొందరు పైనులుదిగి మందుగుండు సామానును ముఖ్యముగ స్థానములును రక్తపాతములకుండు పట్టుకొనిరి. పూర్వపు ప్రధానమంత్రిగారగు లిబ్టో పింటో గారిని చిన్నతప్పనకై పైనులు కఠినముగ శిక్షించుటచే నని తెలియున్నది.

ఆంగ్లేయుల పాయదశలో నుండుట

లిస్బనులోని యాంగ్లేయుల సంతకణకారకు కనిపిస్తే అనునాక నవ్వుడకు పంపిరి. లిస్బనులోని ఆంగ్లేయ మంత్రి యచ్చట యాంగ్లేయులసంతకణకు వాగ్దానము జేయవలెనని కోరెను. ప్రభుత్వమువా రాంగ్లేయు లాపదలో లేరనియు కావలసిన నన్ని వైస్యములు గలవనియు దెల్పెను. అక్టోబరు 19 తేదీ రాత్రి కొంతమంది సాయుధులగు తిరుగుబాటుదారులు ప్రధానమంత్రి సెనర్ సెంటో నేని, ఇద్దరు యుద్వ్యాయములను జంపిరి. తరువాత చాల క్లుప్తముల దోచికొనిరి.

మంత్రిులను జంపుట

లిస్బనులో నిదివరకు మంత్రిులుగానున్న కొండో మెకడో, డెన్ సాంటన్ మొదలగువారు చంపబడిరిని తెలియుచున్నది. ఇది ఇంకను రూఢిపరుపబడలేదు. అక్టోబరు 19 తేదీన ఇరుపక్షములవారును ఒకరివై నొకరు ఫిరంగుల నుపయోగించుకొనిరి.

ఇదివరకు రెండు నెలలనుండియు నెదురుమాడుచున్న తిరుగుబాటు 20 వ తేదీని సంభవించెను. హార్మరులోని యుద్ధనౌకలు ఏర్పాటుప్రకారము ఫిరంగులు గాల్చినతోడనే లిస్బను నగరములోని తిరుగుబాటునాయకు లగు కెల్వల్ కోల్ హిగారు నుందుగుండు సామానును, ముఖ్యస్థానములను వశపరుచుకొనెను. ఇదివరకు ప్రధానమంత్రిగారగు సెనర్ కంస్టో గారు వధింపబడిరిని రూడివార్త వచ్చెను.

లిస్బనులో క్రొత్త ప్రభుత్వమువా లొక ప్రకటన గావించిరి. అందు ప్రధానమంత్రిగారిని జంపుట నిరసింపబడినది. చంపబడినవారలు గొప్ప యుత్సవముతో సమాధిజేయబడుదురు. హంతకులను కనిపెట్టి కఠినముగా శిక్షించెదమని వారు ప్రకటించిరి.

కెనియాలో భారతీయులు

గవర్నరుగారి రాయబారములు

కెనియాలో భారతీయుల విషయము ఆంగ్ల భారతీయ రాయబారములు చాలవచ్చి నవని పార్లమెంటులో మేజరు వుడ్ గారు తెలిపిరి. ఈ విషయమును గురించి గవర్నరుతో చర్చించిరి. వారిని వెదికము చేరువరకు ఈ విషయమును గురించి చర్చ జరుగదని గూడ తెలిపిరి.

విర్లండు సమస్య

విషమస్థితి

విరిభుసభ 21 వ తేదీన అరగంట సేపునకు సమావేశమైనది. తిరిగి 24 వ తేదీన సమావేశమగుదురు.

పోవుగారి సంక్షేమము

పోవుగారు బార్లీ చక్రవర్తిగారి కంపిసంక్షేమము దేశమునందంతటను ఉత్సాహమును ప్రబలజేసెను. పోవుగారు విర్లండు స్వాభావికములలో నే యుండవలెనని యుద్దేశించిరినియు నందుచే చాలమంది విరిభుసభకు కాధలిక్కులకు సంతోషము గలిగించెననియు తెలియుచున్నది.

డివెలరాగారి ప్రతిఘటన

పోవుగారికిని బార్లీ రాజుగారికిని జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను గురించి డివెలరాగారు, పోవుగారికి, బార్లీ రాజుగారి అస్పష్టముగ ప్రత్యుత్తరములను మోసపోగూడదనియు విర్లండు ఇదివరకే ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము నేర్పరచుకొని స్వతంత్రత వహించెననియు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు తాముచెప్పినట్లు విర్లండు ప్రభుత్వము చేయుటలు జేయుటకు యత్నించుటచే చిక్కులు దట్టించెననియు తెలిపెను. విర్లండు దేశము ఎట్టి స్థితిలో సంభవించినను తన యుద్దయమును నడలిపెట్టదనుటకు ఇదివరకా దేశ మనుభవించిన కష్టములే సాత్వములని గూడ జేపెను.

21 తారీఖున సంధిసభ సమావేశమగుకాలమునకు సిన్ థెయిస్ ప్రతినిధులు రావేను. ప్రభుత్వము ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు సమావేశమై కొన్ని విషయముల జర్చించెనని తరువాత తెలిపెను. డివెలరాగారు పోవుగారి కంపిస తంతివార్త చాలవిషమస్థితిల దెచ్చిపెట్టెను.

డివెలరాగారి బాధ్యత

సంధిసభకు అనుకొనిన కాలమునకు సిన్ థెయిస్ ప్రతినిధులు సమావేశమునకు రాకపోవుటచే దానికి డివెలరాగారి తంతి తివార్తయే కారణమని యనుకొనిరి. డివెలరాగారి తంతివార్తలో విర్లండులో ప్రజాస్వామ్యము స్థాపింపబడినదియు బ్రిటిష్ వారే విర్లండు ఈ చిక్కులలో దగుల్కానుటకు కారణమనియు నిందించుటచే నిట్లు దలపబడినది.

ప్రస్తుత విషయస్థితిలో డివెలరాగారి తంతివార్త పరిస్థితుల నింకను విషయముగ జేసెనని ఆంగ్లేయాధికార వర్గమువారు దలచుచున్నారు.

సంధిసభ భగ్నమగు నూచనము.

ఇంతవరకును కార్యక్రమము సరళముగ జేరినది. గాని ఇకముందు అపాయకరమగు పరిస్థితులే గాక 'సంధిసభ' భగ్నమగుటకు వీలుగలదు.

డివెలరాగారి భావములే విర్లండు ప్రతినిధులకున్న యెడల సంధిసభ జరుగుట సాధ్యమని లాయడుబార్లీ గారు తెలిపినట్లు తెలియుచున్నది.

రాజును పోవును అసమానించుట

డివెలరాగారి తంతివార్త రాజుగారిని పోవుగారినిగూడ సమానపరుచుట యని ఆంగ్లేయాధికారులు దలచుచున్నారు. విర్లండు ప్రతినిధులకు బాల నాశ్వర్యముగలిగెను. వారు పరిస్థితుల సరళములగునైని జేయవలెను లేక సంధిసభ వాపియైన వేయవలెను.

సిన్ థెయిస్ సభలో నెక్కువవిషయములు చర్చకు రాలేదు. నిన్న నే కొన్ని ప్రశ్నములు వారికియబడినవి. వానికి తరువాతి సమావేశమున సమాధానము లీయవలెను

సామాన్య ప్రజలలో విరిభు సమస్య పరిష్కరించుటకు గాను తిరిగివచ్చి కలు జరుగువలెననుచుద్దేశములు ప్రబలుచుండుటచే నీసమస్యపరిష్కారము మిగుల కష్టమగుచున్నది.

విర్లండు వార్తాప్రతికలు

విరిభు బులెటిన్సు ప్రతిక బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు విర్లండు స్థితిని గురించి అబద్ధపు నివయములు దెల్పుచున్నారనియు తెలుపుచున్నది. బార్లీ రాజుగారు పోవుగారికిచ్చిన తంతివార్తలో "విర్లండులో గండగోళములు" అను మాటలను అన్వాయముగా నెర్లండువిభాదికి ఆంగ్లేయులు యుద్దమునకుం నెల్లరనుటకు బదులు, వ్రాసినదియు తెలిపెను. విర్లండు ఇంగ్లండుల సంగ్రామమునకు కారణము ఇంగ్లీషువారు విరిభువారి స్వతంత్రము నపహరింపజూచుటయేనని తెలుపుచున్నది.

ప్రస్తుత స్థితిని గురించి ఏమి చెప్పటకును వీలులేదని డెయిలీ మెస్సేజ్ వ్రాయుచున్నది.

ఈ ప్రతికయే, డివెలరాగారి తంతివార్తలోని యభిప్రాయమును గురించి ప్రతినిధులతో మాట్లాడిగాని ముందువిషయము లాలోచింపరాదని వ్రాయుచున్నది.

బర్లీరీయామంత్రి చంపబడుట

యం. డెమట్రాఫ్ గారు మోటారులో వెళ్ళుచుండగా చంపబడినది.

వాషింగ్టనుసభ.

చీనావారి ప్రకటనను జపానువారు వారితో రాయబారములు జరిపి సరళముగ కార్యము సాగించుకొనెదమని తెలుపుచున్నారు.

అమెరికా

ఆయుధనియమ సమస్య పరిష్కారమునకు అమెరికా ప్రతినిధులు చిత్తుతిర్మానముల తయారుచేయుచున్నారు.

మాన్యు ఫాక్ గారు అమెరికాకు వెళ్లిరి.

చెన్నపురి ఆయుధేంద్ర ప్రచారిణిసభవారి యాజమాన్యము క్రింద పండిత మధురయ్యయ్యతో మొదలియారుగారు "ఆయుధేంద్రాభివృద్ధికి సలహాలు" అను విషయమునుగూర్చి 26 తేదీన యువస్వనించెదరు. శ్రీ. ఎన్. శ్రీనివాసయ్యగారిని అధ్యక్షత వహించుటకు కోరెతిమి. సభ బార్లీ ప్రభుత్వములో ముత్యాల పేట హైస్కూలులో జరుగును. సభాసంతకము మాజుటలాంతురు సహాయముతో నీవిషయముననే యువస్వనించెదరు. ఇంకను చాలమంది వైద్యుల సందర్శమున పాల్గొనెదరు. అందరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు. ఈ సభాసభ్యుల సమావేశము 28 వ తేదీన 7-30 గంటలకు తిరునల్లి క్లె-డి టులసింగ పెరుమాళ్ విధిలోని దివాన్ బహదరు కె. కృష్ణస్వామిరావుగారి గృహమున జరుగును. ఆ సమయమున నీ విషయములు చర్చింపబడును:- (1) 1920-21 సంవత్సరమున కేక్కుల విచారించుట (2) ఆడిటరును నియమించుట (3) కబురీవారు నూచించిన ఇతరవిషయములు.

నారీ మనోహర పత్రి పనులు

విశాఖపట్టణము

మూలధనము - లక్ష రూపాయలు
పంతులిబవ - ఒక రూపాయి

ఉద్దేశము

1. పేరు పేరు జాతుల మేలుమనస్కరిత మనదేశములలో పండించుట.
2. పరిపాలన చేతనలు వడికించి వివిధములగు బట్టలు నేయించుట.
3. పరిపాలన జరూరయిన మూలధనము స్వల్పకట్టికి అప్పు నిచ్చుట.
4. ప్రతివోట ప్రాంతాన్ని వచ్చుటవల్ల తయారగు చున్న నూలుబట్టల వ్యాపారమైన ధరకు కొనుట.
5. నూలుపడకడము, బట్టలు నేయడము అనుభవకాలల ద్వారా నేర్పించుట.
6. లాభములో నాలుగవంతు దేశసేవకు వినియోగ పరచుట.

విజింట్లు

ప్రతి గ్రామములోను వంతుదార్లను చేర్చుట, డిపోలను స్థాపించి, నూలు వడికించి బట్టలను నేయించుట మొదలగు కనులకుగాను జీతము కమిషను వైసి యేజింట్లు కావలెను.

లక్ష్మీరాజు -

అప్పలస్వామినాయుడు,

(3168)

స్థాపకుడు.

స్వదేశ మాననిరీత వస్తువులు.

గట్టి పని!

మెల సరసము!!

ప్రశస్తమైన ఉక్కుతో తయారుచేయబడు చున్న చిన్ని, పెద్దపైజల మడతచాకులు, పేనా కత్తులు, బత్తాయీకత్తులు, లీవరు విశేషముగా చేసిన తయారుచేయబడుచున్న అన్ని పైజల యిత్తడి కప్పతాళములు, ఇనుకకప్పతాళములు, మేలయిన మగలికత్తులు, ఇత్తడి యినుముకలిసిన కప్పతాళ ములు, నుంచి తాళములతో బందోబస్తు చేయ బడిన యినుపెట్టెలు వగైరా సామానులు చూ కర్మాగారమున తయారుగుచున్నది. (3081)

ధరభాగ్యులు పంపిన ధరలు తెలుపబడును.

వర్తకులకు సరఫరామైన కమిష నియమము.

తంతి చిరునామా: బి. వెంకటేశ్వర్లు లండన్ కో., "ఇండస్ట్రీసు" కట్టర్లు లండన్ లాక్ మేకర్లు etc. పెద్దాపురం. పెద్దాపురం. (గోదావరిల్లా)

మలయ చందనము.

గనేరియా అను నెగరోగమునకు మూలము.

పథ్యములేదు. పిచికారితో పులిక. ఎలుపు, లేలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల నెగరోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కుసుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజ్ ధము. దీప్తి 1-కి వెల 2-4-0

1 చండినీ (మలయచందనమున కనుపానము) బొమ్మ 8-0-0

1251

ఋతుశోధక

ఋతుశాల మున్నగు గర్భాశయ వ్యాధులను బో గొట్టి సంతానము నొసంగు చింతామణి. దీప్తి 2-0-0

పీయూషము

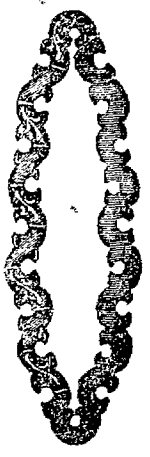
కాఫీ, టీ, కోకోలకు బదులు. మంచినీరూపన. గుణము గల ఆయుర్వేదయోగము. దీప్తి 0-12-9

గంధర్వపార్వతీ, రాయవరం, (గోదావరి.)

వనాచారనర్సరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుభ్రతను పోగొట్టుటకుందు పేరెన్నిక గాంచినది. ధర 1-1-0
ఇండియా సిలీకోనందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు పోషితముగా పంపబడును. (2978)

సామము సి. డి. సామంట్.
నెం 144 ఫనసవాడి బొంబాయి.

నమకము (1842)
బంగారు, వెండిరత్న
మూల నగలుతో ఇతరవస్తువులను వాతకు యిచ్చిన పుచ్చుకొని కైకము ఇవ్వబడును
ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి
గురుసామిశెట్టికంపెనీ
25, కై నాబాబాబాద్, మదరాసు

నగలు వాణ్యముగాను పూచీతోడ గరిమైన ధరలకు తయారుచేసి విక్రయించుట మంచబడును. తయారుచేసినవాటిని అతిక్రమముగా ఆర్డరు చేసిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చి నగలు తయారుచేసికొన్న వారి చలన మా ముక్కము తెలిసికోవచ్చును.

ముఖ్య గవనింపు.

1920 వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్పుబడినవి.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road,
BOMBAY.

ఇప్పటికాలము ననుకరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తక్కువ గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద వైద్యధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూదేశమునందు పరిగెన ఆయుర్వేద వస్తు వదర్శనము అన్నిటిలో బంగారు పతకముల జనునట్లుగా నిర్ణయింపబడినది.

ప్రతి క్షణ విలాసమునకు మార్గమేదో ధరలవల్ల పంపబడును.

హిందూ వర్తనాధికర

వర్తనా

ఆయుర్వేద యోగధముల వేయవారి (288)

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ప్రెడింగు కంపెనీ, సోల్ ఏజెంట్లు, కాకినాడ.

ఆంధ్ర పత్రిక చందా ఏర్పాటులు

1921 వ సం॥ మార్చి మొదటితేది నుండియును నీ క్రిందివిధమున చందాలు ఏర్పాట్లు చేయబడినవి.

దినపత్రిక సంవత్సర	చందా రూ	24	0
" ఆర్ధసంవత్సరము	"	12	0 0
" మూడుమాసములు	"	6	4 0
" మాసమునకు	"	2	2 0

వారపత్రిక సంవత్సరము 1-కి " 4 0 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు పంపబడును.

సంవత్సరాది సంచిక

దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	1	0	0
దినపత్రిక సంవత్సరపు తక్కువ చందాదారులకు	1	4	0
వారపత్రిక చందాదారులకు	...	1	4 0
ఇతరులకు	...	...	2 0 0

ప్రస్తుతము పోస్టు రూపు ప్రకారము 0-2-0 రిజిస్టరు చార్జి ఆధిక మగుచున్నది. మీరే ముందుగ మణి యార్దరు పంపిన ఈ ఖర్చు తగ్గును. పి.పి.లు పంపినవో సాము మాకు ఒక్కొక్కప్పుడు అలస్యముగ చేరుటయు పత్రికలు పంపుట అలస్య మగుటయు సంభవించును.

అప్పుడే వివర ఫలదర్శిని

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకు ప్రతిదినమును మిక్కిలి పుష్కలమైనది. ఇది మారుమోటులకు బాతకము, పుట్టిన తేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అపు నరములను, నులకలైన తెలుగులో వ్రాయబడినవి. గొప్ప స్థితికిటులను పొందినది. వెల 1 రూ ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జిగారగు ఆర్.కారాయణరావు పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాసిరి. "రాగల దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంకలనము కలిగించునని నా నిశ్చయము." పుస్తకములు వలయువారు యీ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము.
2828 పోడవరం, విశాఖపట్నం, జిల్లా

అయ్యలొ నన్నది. 25 వ ఆక్టోబరునకు సిద్ధ మగును. కొలదిప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి గాన మీ ఆర్డరులను వెంటనే రిజిస్టరుచేసికొనవలెను. ఇక్కడి సంపూర్ణాధికరణము; చక్కని పెద్ద అచ్చు; గ్లాజు కాగితము; సుమారు 200 పుటలు.

గాంధీనహాతుని ఆరోగ్యదర్శని
(బు 873)
ప్రతి 1 కి 12 ఆ; 12 ప్రతులు రూ 8 లు;
సేతు బ్రదర్సు, మచిలీపట్నము.

నిర్వృత్తులకు తయారుచేయబడిన కాశ్మీరీ యోగధములు. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో వారకును. తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, 13, హార్బర్ రోడ్, హంటురోడ్ - మదరాసు.

KAMINIYA OIL
THE IDEAL HAIR TREATMENT

మిక్కిలి పుష్కలమైనది యిండియా దేశమునందు మొదలగునకు చలన గలుగుటకును మృదులమగు వదలుటకును వ్యాకళికి హేయమగునకు రుల వెండ్రుకలకు పరిమళముగ నిగనిగలాడుచుండునకు ప్రతి స్త్రీయును ప్రతిపురుషుడును ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టరు)

రుల వెండ్రుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు కనిన శక్తి కలిగినవారు కలవు. యందును పోగొట్టును. శిశోజనులకు పట్టు వంటి పెత్తనము నిచ్చును. మొదలగునకు చాలవల్లభనమును కలిగించును. తన మొద గుట్టులకు కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును

కామినియా ఆయిలు రులనానె అన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. శ్రీలకును పురుషులకును, పెక్కుమందికి మహాపకారము మొనరించినది.

నేడు వీని నుపయోగించిచూడుడు.

వెల ఒకబుడ్డి 1.0-0 బి. పి. చార్జి 0.6-0 అణాలు.
మూడుబుడ్డు 2-10-0 బి. పి. చార్జి 0-12-0 అణాలు
బి. పి. మణియార్దరు కమిషనున్నప్పుడు 0-2-0 ప్రత్యేకము.
సోల్ ఏజెంట్లు.
ఆంగ్లోయిండియాను డ్రగ్ అండు కెమికలు కంపెనీ.
155 హుమ్నాబాద్, బొంబాయి.

D 125 W 100.

DUNCAN STRATTON & Co.

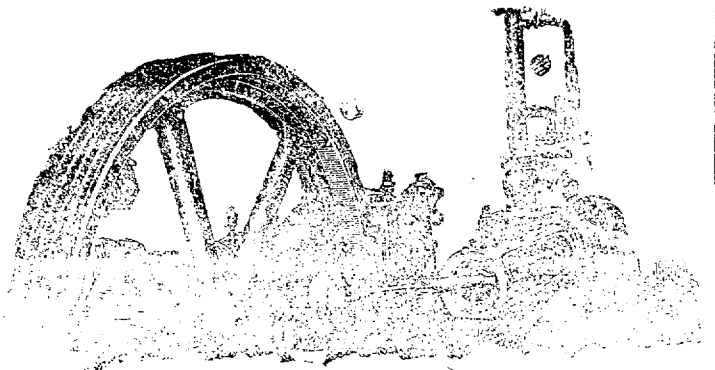
డన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

(2412)

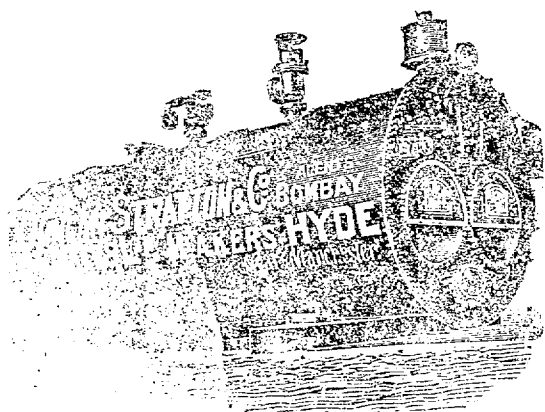
ఎంజనీర్లు, మెషిన్ల ఇంజనీర్లు, 9 మెయిన్ వీది, బొంబాయి.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
కుండును — డెయిలీ మేటరు
అ. 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు యుండును.
స్టీంబర్నింగు మెషిన్
80 హానులు మొదలు
160 హానుల వరకు కుండును.

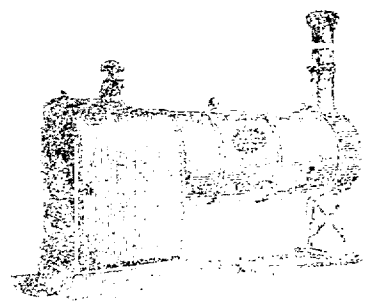

స్ట్రాటన్ కార్పొరేషన్ బాయిలర్లు.

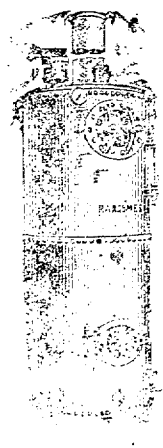

స్ట్రాటన్ కార్పొరేషన్ బాయిలర్లు.
పొడవు 28 అ. మొదలు 32 అ. వరకు కుండును.

డెయిలీ మేటరు 6 అ. మొదలు 8 అ. వరకు కుండును.
స్టీంబర్నింగు మెషిన్ 100 హానుల వరకు కుండును.

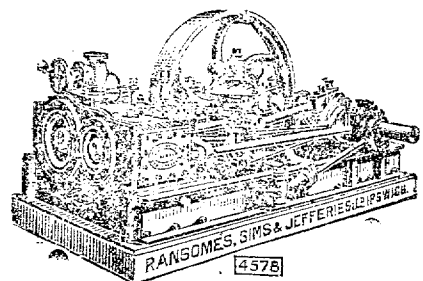
లోకో మోటివ్ బాయిలర్లు.
స్టీంబర్నింగు మెషిన్ 80 హానులు మొదలు
100 హానుల వరకు కుండును.

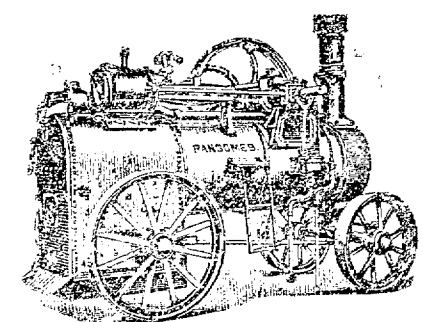
వర్టికల్ బాయిలర్లు.
పొడవు 80 హానులు మొదలు
100 హానుల వరకు కుండును.

ఈ క్రింద తెలుసుకోవలసిన వాటిని
సర్దుచూరు చేయుదుము.
మాది బర్నింగు మెషిన్, వాటి సామానులు
మాది బ్రెస్టింగు మెషిన్
మాది స్పిండింగు మెషిన్
మాది పిండింగు మెషిన్
అన్ని రకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్ని రకముల స్టీము బాయిలర్లు
కోల్డ్ షాఫర్ మిల్లింగు మెషిన్
నూనె మిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డకేయ మెషిన్
వడ్డు బియ్యముచేయ మెషిన్ వాటి సామానులు
అన్ని రకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగర్లు, క్యూరేషన్లు సంబంధమైన కొరముట్లు
కెనెల్ నూనె కురుడు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాన్టు) కొరముట్లు
తేరులు వర్క్సును కొరముట్లు
స్టీలు ప్యాపింగు, కట్టింగులు, వెల్డెస్టులు
కాట్ బరన్ అండ్ కాస్ట్ విరన్ ఫుల్లింగు.
వగయిరా అన్ని రకముల సామానులు.

స్ట్రాటన్ కార్పొరేషన్
'హిందూస్థాన్' ఎంజిన్లు.
(కాన్ కుహర్ మొనరుండి పోల్ టియబడినది.)
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజిన్లు కూడ గలవు.

హిందూస్థాన్ కార్పొరేషన్ ఎంజిన్లు.

పోర్టబుల్ స్టీము ఎంజిన్లు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము మెషిన్ 120 హానులు గలవి.
కార్పొరేషన్ — హై, లో మెషిన్ సిలిండరు.
స్టీము మెషిన్ 150 హానులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కైనను లేక
బెజవాడ (కృష్ణా జిల్లా) లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్సు ఇంజనీర్లు కంపెనీ ప్రొప్రైటరు గారైన
మానేపల్లి బాపనయ్యగారి కైనను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, శైత్యము, కడికము, రొమ్ముపడికము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు,
పోట్లు, బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చక్కని డబ్బీలో నూనె కల రూప 0—10—0; డబ్బీ 1—కి రూప 5—12—0. పోస్టుఖర్చులు నేను.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

